

Tietäjä

Teosofinen Aikakauskirja

Toimittaja: Pekka Ervast

N:o 2 Helmikuu 1909

Helsingissä
Teosofinen Kirjakauppa ja
Kustannusliike

Satyân nâsti paro dharmah — Totuus on korkein uskonto

Helmikuu 1909.

Tietäjä on Teosofisen Seuran Suomalaisen Osaston äänenkannattaja.

Teosofisen Seuran tehtävät ovat:

1. Muodostaa yleisen veljeyden ydin, katsomatta rotuun, uskontunnustukseen, sukupuoleen, yhteiskunta-asemaan tai väriin.
2. Edistää vertailevia uskonnollisia, filosofisia ja tieteellisiä tutkimuksia.
3. Tutkia tuntemattomia luonnonlakeja ja ihmisen salaisia voimia.

Teosofinen Seura ei semmoisenaan ole vastuunalainen tässä aikakauskirjassa esitetyistä mielteistä ja mielipiteistä. Allekirjotetuista artikkeleista vastaa kukin kirjottaja itse, muista toimitus.

Tietäjä ilmestyy Helsingissä joka kuukauden 15 p:nä, sisältäen 32 sivua. Kaikki toimitukselle tulevat kirjeet ja kirjotukset, kysymykset, uutiset y. m. ovat lähetettävät suoraan päätoimittajalle, kirjailija Pekka Ervastille, os. Åggelby. Kirjallisten avustusten tulee olla päätoimittajan käsissä vähintäin kaksi viikkoa ennen aikakauskirjan ilmestymispäivää. Nimettömiä lähetyksiä ei paineta. Salanimeä voi käyttää, mutta toimitukselle on ilmotettava oikea nimi.

Tietäjän kirjotuksia saa lainata sillä ehdolla, että lähde mainitaan.

Tilaushinta:

	Suomessa	Amerikassa	Venäjällä	Ruotsissa
1/1 vk.	Smk. 5: —	Doll. 1: 50	Rupl. 2: —	Kr. 4: —
1/2 vk.	„ 2: 50	„ 1: —	„ 1: —	„ 2: —
1/4 vk.	„ 1: 50	—	—	—
Irton:o	50 penniä	20 centtiä	25 kop.	50 öreä.

Postimaksut on tähän luettu.

Tietäjä tilataan postin kautta, herroilta kirjakauppiailta ja asiamiehiltä, sekä suoraan Teosofisesta Kirjakaupasta ja Kustannusliikkeestä, Bulevardinkatu 17, Helsinki.

Asiamiehille myönnetään 10 % alennus.

Ilmotushinta on ilmotusruudulta Smk. 5: — kerralta. Sama ilmotus useampia kertoja 10 % alennuksella.

Teosofinen Kirjakauppa ja Kustannusliike, Bulevardinkatu 17 Helsinki, on auki joka arkipäivä klo 6—8 i. p.

TIETÄJÄ

TEOSOFINEN AIKAKAUSKIRJA

5:s v. Helsingissä, Helmikuun 15 p:nä 1909 N:o 2

TOIMITTAJALTA.

„Älä pelkää, sinä pikkuinen lauma; sillä Isänne on nähnyt hyväksi antaa teille valtakunnan (Luk. ev. XII, 32). Maailmassa teillä on ahdistusta; mutta olkaa turvallisella mielin, minä olen voittanut maailman (Joh. ev. XVI, 33).“ Näin lohdutti Viisaus lapsiaan pari tuhatta vuotta sitten, näin se opettaa ja lohduttaa vielä tänä päivänä. Viisaus on todella kolminaismaailman yläpuolelta kotoisin ja se ihminen, joka viisaudesta syntynyt on, hän on kolminaismaailman voittanut. Ja koska näitä voittaja-ihmisiä aina on mukana, silloin kun Viisaus puhuu maailmalle, etsien lapsiaan, saattavat lapset olla turvassa. Sillä heidän pikkuinen laumansa on kasvava ja lopulta täyttävä maailman. Nämä mietteet johtuivat mieleeni ajatellessani teosofista liikettä. Niin pieni kun tämä liike vielä onkin, niin huomaamaton suuren maailman humussa, on se kuitenkin ennen muita kutsuttu aikaansaamaan mitä suurimpia asioita. „Tulevaisuus on meidän, jos me pysymme tehtävällemme uskollisina“, saattavat kaikki vilpittömät teosofit ja viisauden rakastajat tyyneesti ajatella. Tulevaisuus on totisesti teosofian, jos vain osaamme lukea historiaa. Madame Blavatsky kirjotti eräässä artikkelissaan: „. . . Kuollut puustainusko ja pappisvalta on jo aikansa elänyt. Maailman täytyy liikkua ja kulkea eteenpäin, muuten uhkaa seisahdus ja kuolema. Älyllinen kehitys kulkee rinnakkain ruumiillisen kanssa ja molemmat lähenevät *Ainoata Totuutta* — joka on sydän ihmiskunnan ruumiissa samoinkuin sen kehitys on veri. Jos kiertokulku hetkeksi pysähtyy, seisahtuu sydän ja inhimillinen koneisto on kuollut. Kristuksen palvelijat ne ne tahtovat tappaa tai ainakin lamauttaa totuuden iskemällä siihen nuijansa, jonka nimi on: *puustavi, joka kuolettaa.* Mutta loppu on lähellä. Mitä Coleridge on sanonut politillisesta hirmu-

vallasta sopii vielä suuremmalla syyllä sanottavaksi uskonnollisesta hirmuvallasta. Jollei kirkko peräytä raskasta kättään, joka painajaisena puristaa miljonain uskovaisten ahdistettuja rintoja ja pitää heidän järkensä lamassa taikauskon kynsissä, on ritualistinen kirkko oleva tuomittu *luopumaan paikastaan uskonnon hyväksi* — ja kuolemaan. Pian on kirkko seisova valinnan edessä. Sillä kun kansa kerran on saava tiedon siitä totuudesta, jota kirkko niin suurella huolella peittää, on toinen kahdesta seikasta tapahtuva: kirkko on joko häviävä kansan *kautta* tahi sitten — jos syvät rivit on jätetty pimeyteen ja kuolleen kirjaimen orjuuteen — se on häviävä kansan *kanssa*. Tulevatkohan ne, jotka palvelevat ikuista totuutta — josta ovat tehneet kirkollisessa pyörässä alituisesti pyörivän oravan, — osottautumaan siksi *epäitsekkäiksi*, että kahdesta välttämättömästi asiasta valitsevat paremman? Ken tietää!

„Toistan vielä kerran: ainoastaan teosofia oikein ymmärrettynä voipi pelastaa maailman toivottomuudesta aikaansaaden jälleen semmoisen yhteiskunnallisen ja uskonnollisen puhdistuksen, jommoisen kerran ennen historian aikana Gautama Buddha pani toimeen; rauhallisen uudistuksen, joka toimitetaan verentippaakaan vuodattamatta ja jolloin kukin jää isäinsä uskoon, jos niin haluaa. Tätä tehdäkseen hänen ainoastaan tulee viskata luotaan nuo ihmistekoiset loiskasvannaiset, jotka nykyään tukehuttavat kaikkia maailman uskontoja ja kirkkoja. Hyväksyköön ja omistakoon ainoastaan olennaisen — joka kaikissa on sama: nimittäin hengen, joka tekee sen ihmisen eläväksi ja kuolemattomaksi, jossa se asuu. Tuntekoon jokainen ihminen itsensä kutsutuksi etsimään ihannettaan, sitä tähteä, jonka valo loistaa hänen tielleen. Seuratkoon hän sitä koskaan väistymättä sen tieltä; ja miltei varmasti hän on saavuttava elämän „majakan“ — totuuden: vähät siitä, onko hän etsinyt ja löytänyt sen seimen tai kaivon pohjasta . . .“ (Le phare de l' inconnu, La Revue théosophique, 1889).

Näin H. P. B. kaksikymmentä vuotta sitten. Nyt tiedämme sanoa, että teosofinen liike on sitä varten syntynyt, että se valmistaisi maaperän sille suurelle maailman uskonnolle, joka ennen pitkää tuleva on. Teosofinen liike on huutajan ääni korvessa, Mestarin edellä käyvä Johannes kastaja. Mikäli tämä liike pysyy tehtävälleen uskollisena, sikäli se jouduttaa uuden „Vapahtajan“ tuloa. Ja muistakaamme tärkeä kohta: se läksy mikä meidän ehdottomasti on opittava ja maailmalle opetettava, ennenkuin suuri opettaja voi ilmestyä, on: suvaitsevuus, suvaitsevaisuus sekä uskonnollisessa että jokapäiväisessä merkityksessä, ettemme luule *olevamme* jotakin, vaan kunnioitamme toisiamme.

Leadbeater-juttu oli koetus Teosofiselle Seuralle. Se näkyy nyt olevan onnellisesti ratkaistu. Vuosikokouksessa oli hallinnon

yksimielinen päätös, että Mr Leadbeater on koska tahansa tervetullut takaisin T. S:aan. Presidenttimme, Mrs Annie Besant, lausuikin seuraavat toiverikkaat sanat teosofisen liikkeen tulevaisuudesta:

„Vuodesta 1910 lähtien Teosofiselle Seuralle alkaa ajanjakso verratonta mahtia, yleismaailmallista vaikutusvaltaa, kunnes se seisoo maailman edessä vapaamielisen, henkisen ja sentähden vapaan Uskonnon tunnustettuna lipunkantajana. Tämä on nyt varma, sentähden että Seura kokonaisuudessaan on julistanut puoltavansa suvaitsevaisuutta, vapautta ja veljeyttä. Ja minä, nöyrä palvelija niiden Mestarien, jotka sen perustivat; H. P. Blavatskyn ja H. S. Olcottin seuraaja heidän omasta määräyksestään; Seuran presidentti Mestrein tahdosta, presidenttiperustajan nimittämänä ja jäsenten valitsemana: minä en pyydä niitä itseäni seuraamaan, jotka eivät sitä halua; heittäkööt, jos hyväksi näkevät, käsistään sen tilaisuuden, joka vain kerran tarjoutuu kunkin ajanjakson alkaessa, ja huomatkoot aikanaan, kuinka suuri heidän hylkäämänsä tilaisuus oli. Mutta minä kutsun teidän joukostanne niitä, jotka ovat halukkaita minua seuraamaan uuteen ajanjaksoon — jossa Vanhemmat Veljet taasen ovat omasta armollisesta julistuksestaan Teosofisen Seuransa ensimäisenä osastona — työskentelemään kanssani Teosofian nimessä kansojen rauhan ja maailman valistuksen puolesta."

*

Suvaitsevaisuudesta puhuttaessa täytyy minun sanoa, että on kysymys, josta teosofeinkin kesken näkyy olevan vaikea puhua, ja se kysymys on sukupuolikysymys. Epäilemättä asia on arkaluontoinen ja vaikea on välttää toisten tunteiden loukkaamista. Mutta toiselta puolen ovat ihmiset liiankin nopeita sukupuoliasioissa väärinkäsittämään ja epäilemään toisiaan, jopa „pahaakin" toisistaan luulemaan. Jos joku uskaltaa niistä asioista puhua, lausuen vapaampia mielipiteitä, otaksutaan heti, että hän tahtoo itseään „puolustaa". Ja itseään merkitsee tietysti omaa huonouttaan.

Olen eräältä kunnioitettavalta viime vuoden lukijalta vastaanottanut pitkähkön ja vakavan kirjeen, jossa hän moittii „Tietäjää" siitä, että se tarjoo luettavaksi semmoistakin, joka ei ole teosofista, nim. viime lokakuun vihossa Aatteen artikkelin „Ihanneyhteiskunta". Hän moittii minua siitä, että vapauden nimessä loukkaan ja sorran enemmistön mielipidettä ollakseni yhdelle ainoalle yksilölle suvaitsevainen.

Olen pahoillani tästä enkä tahtoisi aiheuttaa pahaa mieltä yhdellekään lukijalle, sillä „Tietäjän" tehtävä on enemmän rakentavaa kuin repivää laatua. Mutta toiselta puolen teosofit ja „Tietäjän" lukijat ovat mielestäni ihmisiä, jotka ovat tottuneet itsenäiseen ajatteluun eivätkä säikähdä toisen poikkeavia mielipiteitä. Onhan

sitäpaitsi Aatteen kanta siksi tunnettu, ettei sen johdosta tarvitsisi olla sokkosilla. Itse olen kauan aikaa odottanut tilaisuutta kirjottaa yhtä ja toista juuri tästä samasta arkaluontoisesta asiasta. Mutta tiedän varmasti, että monet ajatukseni tuntuisivat monen mielestä kauheilta, vaikka samalla tiedän, että monta voisin auttaa ja lohduttaakin.

*

Kuinka paljon kirjallisuutta meidän aikanamme painetaan ja julkaistaan! Kuinka paljon vaivaa nähdään! Mutta kuinka paljon turhaa käännellään ja kirjotellaan, kun ajattelee, että suuret paljoudet todella hyvää ja ylevää kirjallisuutta jätetään aivan unohduksiin. Suomessakin ilmestyy kirjoja sadottain joka vuosi. Mutta jos lähtee kirjakauppaan ja kysyy mitä kirjoja pitää ostaa tutustuakseen perinpohjin esim. itämaalaisiin uskontoihin, mitä muiden kansojen pyhiä kirjoja on suomen kielellä luettava, kuuluu vastaus: ei suomen kielellä ole semmoista kirjallisuutta ollenkaan . . . Tai ehkä joku tietää sanoa: onhan Teosofisen Kustannusliikkeen toimesta ilmestynyt buddhalainen katkismus ja Bhagavad Gita, ja teosofisessa aikakauskirjassa on ollut suomennoksena Taoteking ja Dhammapada. Niin, tämä kunnia on miltei yksinomaan meidän.

Ja kuinka vähän me taas olemme voineet! Miksi meillä ei jo ole suuri teosofinen kirjallisuus suomen kielellä — kirjallisuus, joka käsittäisi m. m. pyhät maailmankirjallisuuden helmet? Syy on selvä. Olemme köyhiä ja kirjallisuus on kallista. Mitä luulette, arvoisat lukijat, että kirjan painattaminen maksaa? Satoja ja tuhansia markkoja. Ottakaamme esimerkki. Jokainen „Zanonin“ kaksoisvihko maksaa painettuna neljä sataa markkaa, suomennos noin sata markkaa, siis yhteensä noin viisisataa markkaa. Kaksoisvihkoja tulee kahdeksan. Koko teos maksaa täten neljä tuhatta markkaa. Ihmetteletteko, että vihkoja ilmestyy harvakseen? Jospa edes olisi sillä tuhat tilaajaa!

Te sanotte: „Zanoni on romaani. Julkaiskaa arvokkaampaa kirjallisuutta“. No niin, mutta oletteko lukeneet Zanonia? Se ei olekkaan tavallinen romaani. Rakkautta siinä on ja seikkailuja, mutta — ken tahtoo opetuslapseksi, lukekoon Zanonin. Ken tahtoo tietää, miten vihityt elävät, lukekoon Zanonin. Ken tahtoo silminnähtävän todistuksen siitä, että Mad. Blavatsky ei „keksinyt“ Mestareita ja Salaista Veljeskuntaa, lukekoon Zanonin, joka kirjotettiin v. 1848.

Täytyyhän meidän kaikissa tapauksissa iloita siitä, mitä jo on saatu aikaan — teosofinen kirjallisuus on mennyt hyvin kaupaksi. Suomen kansa on osottanut, että se haluaa muutakin ravintoa kuin

ruumiillispersonallista. Suomen kansa panee arvoa henkisillekin aarteille, taivaallisille, joita ei koi syö eikä ruoste raiskaa.

Nyt on vain tärkeä, jos tahdomme vastedeskin menestyä, että jokainen asianharrastaja hankkii itselleen, mikäli mahdollista, jokaisen uuden teosofisen kirjan, vieläpä lahjottaa vähempivaraiselle ystävälleen, jos siihen kykenee. Sillä tavalla on varma menekki uudelle kirjalle taattu, ja siten saamme kirjallisuutemme kasvamaan. Ellei kirjallisuus kasva, eivät aatteet leviä. Mutta aatteiden levittäminen on juuri uskottu meidän huostaamme!

Sentähden minua ilahuttaa uutinen semmoinen kuin seuraava, joka kirjotetaan minulle Kilpuan Korvenkylästä: „Nykyään olemme pyrkimyksemme elvyttämiseksi perustaneet keskenämme teosofisen lainakirjaston. Osuusmaksu on ainoastaan 2 mk. 50 p. ja sitten vuosimaksua 50 p. vuodessa joka jäseneltä. Meitä on nyt kymmenkunta osakasta, joten kykenimme joulukuun lopussa, hinnanalennuksen aikana ostamaan kirjoja 30 markan arvosta. Kirjoja lainataan myöskin syrjäisille, mutta vähän kalliimmalla lainausmaksulla kuin osakkaille. Lainausmaksuina saadut rahat käytetään uusien kirjojen ostoon ja entisten kunnossapitoon. Ja kenties vielä osakkaatkin lisääntyvät, joten voidaan kirjastoa vähitellen kartuttaa. Sääntöjen mukaan ostetaan siihen ainoastaan teosofista ja muuta samansuuntaista kirjallisuutta. Ja säännöissä on m. m. määrä, että jos kirjasto-osuuskunnan jäsenet sattuisivat vähenemään niin vähiksi, että pidettäisiin parhaana lakkauttaa, niin sen omaisuus luovutetaan Teosofiselle Seuralle.“

Tätä esimerkkiä voisivat varattomat joka paikassa noudattaa.

*

Eräässä seurassa oli äskettäin puhe kieltolaista. Keskusteltiin sinne tänne sen puolesta ja sitä vastaan ja lopuksi arveltiin, että kestää kauan, ennenkuin niin ihanteellisia oloja aikaansaadaan. Muuan läsnäolija huomautti tähän: „Kuka se sitten estää Suomen kansaa käytännössä toteuttamasta kieltolakia? Kirjotettu lakiko on pääasia? Lakatkaamme tällä hetkellä alkoholia nauttimasta, niin on kieltolaki toimeenpantu ilman juhlallisuuksia, ilman virkamiehiä, ilman rahamenoja, ilman lakipykäliä . . .“

H. P. Blavatsky ja viisauden mestarit.

(Jatk. edell. n:roon).

Seuraavat ajanmäärät ovat otetut eräästä paperista, jonka löysin Adyarissa. Sen käsialaa en tunne, allekirjotus puuttuu. Se vastatkoon puolestaan omalla arvollaan.

„Vuonna 1848 heti naimisensa jälkeen lähti Helena Blavatsky Kaukasuksesta ja tuli Egyptiin kreivitär Kiseleffin seurassa. Hän kävi Ateenassa, Smyrnassa ja Vähässä Aasiassa ja teki ensimäisen onnistumattoman yrityksen päästä Tibettiin. Vuonna 1853, kun Nepalin lähetystö vieraili Lontoossa (mutta v. 1851 hänen oman päiväkirjansa mukaan) hän oli Lontoossa ja tapasi siellä Mestarinsa. Sieltä hän lähti Etelä-Amerikkaan ja Tyyneen meren saarten yli Intiaan ja teki toisen yrityksen päästä Tibettiin, mutta turhaan. Hän palasi Englantiin Kiinan, Japanin ja Amerikan kautta noin 1853. Sitten hän matkusti Amerikan Yhdysvaltoihin ja Keski-Amerikkaan ja tuli takaisin Englantiin 1855 tai -56. Sieltä hän taaskin matkusti Intiaan Egyptin kautta ja vähää ennen suurta Intian kapinaa teki hän kolmannen onnistumattoman yrityksen tunkeutua Tibettiin. Senjälkeen hän katoo näkyvistä, ilmestyy Venäjälle v:n 1858 lopulla tai 1859 vuoden alussa. Hän asui Tiflisissä vuodesta 1861 vuoteen 1863 ja lähti sitten Egyptiin ja sieltä Persiaan, kulki yli Keski-Aasian ja pääsi Tibettiin noin 1864. Hän kävi kiireimmiten Italiassa v. 1866 ja matkusti sieltä takaisin Intiaan ja vielä pohjoisempaan, Kumlunin vuoristoon ja Palti-järven tienoille ja Tibettiin. Hän palasi Odessaan Egyptin ja Kreikan kautta v. 1872.“

Vuonna 1872 Theosophistin mukaaan Madame Blavatsky kärsi haaksirikon ja, odottaessaan Venäjältä rahalähetystä, sai turvaa ja suojaa, eräiltä henkilöltä, jotka myöhemmin tulivat tekemään hänelle paljon pahaa — nim. herrasväki Coulombilta, jotka silloin pitivät erästä hotellia Egyptin Kairossa. Madame Coulomb näyttää olleen mediumi ja siten vetäneen puoleensa Madame Blavatskyn huomion. Heidän tuttavuutensa oli lyhytaikainen, sillä Blavatsky lähti pian Venäjälle ja sieltä Ranskaan ja Amerikkaan. Viimemainitussa maassa tapasi hän eversti Olcottin, jonka avulla hän, noudattaen saamaansa käskyä, perusti Teosofisen Seuran 17 p:nä marrask. 1875. Sen ajan historia on luettavana eversti Olcottin kirjassa Old Diary Leaves, missä puhutaan H. P. B:n ih-

meellisistä voimista ja häntä ympäröivistä monenlaisista ilmiöistä. Amerikasta tulivat molemmat perustajat Intiaan ja asettuivat ensin joksikin ajaksi asumaan Bombayhin. Sinne saapui madame Blavatskylle madame Coulombilta kirje, päivätty 10 p:nä kesäk. 1879. Siinä kertoi viimemainittu kärsimistään vaikeuksista ja pyysi lainaksi 200 rupiita. Myöhään keväällä 1880 tuli pariskunta Coulomb Bombayhin suurta köyhyyttä kärsien. Madame Blavatskyn kävi heitä sääliksi, hän auttoi heitä ja otti heidät myöhemmin asumaan Adyarin pääkortteriin, missä herra Coulomb oli kirjastonhoitajana eli — koska kirjasto vielä oli tulevaisuuden toiveena — kaiken työn tekijänä ja madame Coulomb oli emännöitsijänä ja taloudenhoitajana.

Se työ, jonka madame Blavatsky ja eversti Olcott suorittivat Intiassa, on hyvin tunnettu; samat ihmeet ympäröivät H. P. B:tä Intiassa kuin Amerikassa, ja kun sen lisäksi otetaan huomioon hänen merkilliset tietonsa niistä suurista totuuksista, jotka ovat kaikkien uskontojen perustuksena, ja hänen harras rakkautensa Intiaa, „Mestarinsa isänmaata" kohtaan, niin eipä ihme, että sivistyneet intialaiset joukottain kokoontuivat hänen ympärilleen. Taaskin kehotan kaikkia, jotka haluavat nähdä todistuksia hänen salaisten kykyjensä erinomaisesta voimasta ja suuruudesta lukemaan kirjaa „Old Diary Leaves". Hänen nerokkaat kirjotuksensa Theosophist-lehden palstoilla osottavat hänen suurta tietoaan ja Mestarien taajat esiintymiset ja kanssakäyminen H. P. B:n ja hänen ympärillään olevien kanssa tuli laajalti tunnetuksi. Mr. Sinnett kirjassa Occult World on tehnyt selkoa omista ja oman piirinsä kokemuksista; ehkäpä olikin kaikkein suurin ihme se muutos, jonka H. P. B. sai aikaan tässä skeptillisessä englantilais-intialaisessa miehessä, Pioneerin päätoimittajassa, joka tultuaan madame Blavatskyn välityksellä yhteen Mestari K. H:n kanssa muuttui Hänen uskolliseksi oppilaakseen ja vakavasti palveli häntä kautta kaikkien vaiheiden.

Jos ihmistodistus koskaan voi jotakin tosiasiaa vahvistaa oikeaksi, niin Mestarien esiintyminen ja Heiltä vuosikausien kuluessa saapuneiden sanomien todenperäisyys on ulkopuolella kaikkea epäilystä. Tahdon ottaa muutamia esimerkkejä sieltä täältä. Mr. S. Raamasvaamier antoi tammik. 1 p:nä 1881 kuoreen suletun kirjeen madame Blavatskylle ja lähti sitten ajelemaan hänen ja eversti Olcottin ja Damodarin kanssa. Palatessaan kotiin he kaikki näkivät palkongin ylitse nojautuvan miehen, jonka eversti ja Damodar tunsivat madame Blavatskyn Mestariksi. Hän nosti päänsä ja päästi käsistään maahan kirjeen; se oli kirjotettu tibettikirjaimilla ja oli vastauksena Mr. Raamasvaamierin kirjeeseen. Tämä mies vakuuttaa kirjallisesti 28 p:nä jouluk. 1881, että madame Blavatsky ei eronnut hänen näkyvistään siitä hetkestä asti, jolloin hän antoi kirjeensä, siihen saakka kuin hän näki tuon olennon pudottavan

vastauksen maahan. Mr. ja Mrs. Scott [1]), eversti Olcott, madame Blavatsky, Mr. M. Murad Ali Beg, Mr. Damodar K. Mavalankar ja pandiitti Bhavaani Shankar istuivat yhdessä palkongilla, josta näkyi puolihämärästi kirjastohuone ja sen takana toinen kirkkaasti valaistu huone. Mr. Scott näki miehen, jonka hän valokuvan mukaan tunsi Mestari M:ksi, astuvan valaistuun huoneeseen; hän käveli pöydän luo ja siinä tavattiin sitten tutulla käsialalla kirjotettu kirje. Eversti Olcott kirjottaa 30 p:nä syysk. 1881: „Tämä sama Veli tuli kerran lihallisessa muodossa luokseni Bombayssa, ratsastaen täydessä päivänvalossa hevosen selässä. Hän kutsui minut palvelijan kautta H. P. B:n bangalowin etuhuoneeseen. (H. P. B. oli itse sillä hetkellä toisessa bangalowissa). Hän tuli moittimaan minua jostakin, mitä olin tehnyt hullusti T. S:n asioissa, ja koska myöskin H. P. B. ansaitsi moitetta, sähkötti hän tälle käskyn tulla paikalle, s. o. hän käänsi päänsä ja ojensi sormensa sinne päin, missä H. P. B. oli. Heti tuli H. P. B. juosten ja nähdessään hänet lankesi polvilleen ja osotti kunnioitustaan. Minun ääneni ja Hänen oli kuultu toisessa bangalowissa, mutta ainoastaan H. P. B. ja minä ja palvelija *näimme* Hänet. Toisella kerralla kaksi tai kolme henkilöä istui minun bangalowini verannalla Girgaumin piirikunnassa ja näki hindulaisen miehen tulevan ratsain ja astuvan alas hevosen selästä H. P. B:n portaitten edessä ja astuvan hänen huoneeseensa. Minä menin ja vartioitsin hevosta, kunnes vieras tuli ulos, astui selkään ja katosi. Tämäkin oli yksi Veli lihaa ja verta.“

Tällä ajalla asuivat Coulombit Bombayn päämajassa ja madame C. spiritistinä ei epäillyt ilmiöiden todenperäisyyttä. Hän vain kiihkoisena ja taikauskoisena kristittynä piti niitä — koska niillä oli paljon tekemistä ei-kristittyjen kanssa — paholaisen tekoina. Mr. Martrando B. Naagnaath, joka paljon oli perustajien seurassa Bombayssa vuosien 1879 ja 1889 välillä, kertoo esimerkkejä siitä, että hän „usein näki näkymättömiä Veljiä Teosofisen Seuran ensimäisestä osastosta“. (Teosofinen Seura oli alkuaikoinaan järjestetty kolmeksi osastoksi, joista ensimäiseen kuuluivat Mestarit.) V. 1881 hän kolmen muun teosofin kanssa keskusteli madame Blavatskyn kanssa mad. Coulombin läsnäollessa ja silloin he näkivät Mestari K. H:n „noin kahdeksan tai kymmenen jalan päässä“. „Hänellä oli päällään valkoinen väljä vaippa ja tukkansa ja partansa oli pitkä ja aaltoileva; hän näytti vähitellen muodostuvan ilmasta 20—30 jalan päässä meistä pienen pensaikon edessä. Blavatsky kysyi meidän läsnäollessamme mad. Coulombilta; 'Onko tämä hyvä veli paholainen?' koska hänen oli tapana sanoa niin ja

[1]) Mr. Scott oli siviilivirkamiehenä Intiassa ja kohosi Oudhin oikeuden edustajaksi (judicial commissioner).

ajatella nähdessään Veljiä, ja pelätessään niitä. Mad. C. vastasi: 'Ei, tämä on ihminen.' Mestari näkyi sitten täydessä haahmossaan pari kolme minuuttia ja hävisi sitten verkallensa sulautuen pensaikon sisään". Tämä kertomus, joka tekee selkoa monista muistakin ilmiöistä, on päivätty Bombayssä 14 p. helmik. 1882. Sen vakuutena on pandiitti Bhavaani Shankar.

Senjälkeen kun Seuran päämaja oli muutettu Adyariin, (30 p. jouluk. 1882), tapahtui useasti samanlaisia Mestarien ilmestyksiä: talossa oli tapana, että illoin kokoonnuttiin tasakatolle, ja sinne tuli tuon tuostakin joku Mestari näkyväisenä suopeasti keskustelemaan ja antamaan opetuksia. Mr. Leadbeater, joka Seuran puolesta työskenteli Adyarissa ja muualla Intiassa ja Ceylonissa, vuosien 1884 ja 1888 välillä, kirjottaa seuraavasti: „Mielelläni tunnustan, että monta kertaa olen nähnyt Mestarien esiintyvän aineellistuneina Adyarin päämajassa. Niinpä olen siellä nähnyt Mestari M:n, Mestari K. H:n ja Mestari D. K:n ja vielä yhden toisenkin Veljeskunnan jäsenen paitsi muutamia oppilaita, jotka toimivat heidän lähettiläinään. Tuollaisia ilmestyksiä sattui toisinaan päärakennuksen tasakatolla, toisinaan omassa huoneessani virran äyräällä ja monasti myös puutarhassa. Aineellistuminen kesti usein 20 minuuttia ja ainakin kahtena kertana paljon yli puolen tuntia".

Nämä Mestarien ilmestykset eivät kuitenkaan rajottuneet ainoastaan Bombayn ja Madrasin päämajoihin.

Mr T. Brown kertoo seuraavaa kirjassaan „*Kokemukseni Intiassa:*" Lahorella on erityinen mielenkiinto, koska me siellä näimme itse Mestari Kut Huumin fyysillisessä ruumiissaan. Iltapäivänä marrask. 19 p:nä näin minä Mestarin selvässä päivänvalossa ja tunsin hänet, ja aamulla 20 p:nä tuli hän minun telttaani ja sanoi: 'Nyt näet minut edessäsi lihallisesti: katso ja hanki varmuus siitä, että se on minä itse'. Hän jätti minulle kirjeen täynnä opetuksia ja silkkiliinan, jotka molemmat vielä ovat minun hallussani. Kirje on niinkuin tavallista kirjotettu ikäänkuin sinisellä kynällä samalla käsialalla kuin mikä on Madrasissa saadulla kirjeenvaihdolla ja toistakymmentä henkilöä on todistanut, että se on Mahaatma Kut Huumin käsialaa. Kirjeessä sanottiin, että minä ensiksi olin nähnyt hänet astraliruumiissaan, sitten ruumiissa matkan päästä ja että nyt viimein näin hänet omassa fyysillisessä ruumiissaan, niin lähellä itseäni, että voisin maamiehilleni vakuuttaa olevani oman personallisen tiedon kautta yhtä vakuutettu Mahaatmoiden olemassaolosta kuin omastani. Kirje on yksityistä laatua enkä voi siitä mainita muita kohtia. Illalla 21 p:nä eversti Olcott, Damodar ja minä istuimme ulkopuolella shamiaanaa, kun luonamme kävi . . . (Mestarin pääoppilas eli tsheela, joka nyt on vihitty) ja kertoi meille,

että Mestari aikoi tulla luoksemme. Mestari tuli sitten meidän lähellemme,antoi neuvoja Damodarille ja käveli pois".

Tästä samasta Mestarin käynnistä Lahoressa marraskuussa 1883 Damodar itse kertoo monta yksityiskohtaa. Mahaatma K. H:sta hän sanoo: „Siellä Hän kävi luonani ruumiillisesti kolmena yönä peräkkäin, noin kolme tuntia kerrallaan, jolloin minulla itselläni oli täysi tietoisuus, ja yhdellä kerralla vielä tulin ulos talosta Häntä vastaan. Hän, jonka minä Lahoressa näin, oli sama, jonka olin nähnyt astralimuodossa Teosofisen Seuran päämajassa, ja sama myöskin kuin Hän, jonka näyissä ja horrostiloissa olin nähnyt Hänen omassa talossaan tuhansien penikulmien päässä, jonne minä tietysti pääsin Hänen suoranaisella avullaan ja Hänen suojeluksessaan. Noissa tilaisuuksissa minä, koska psyykilliset kykyni eivät vielä olleet paljonkaan kehittyneet, aina olin nähnyt Hänet vähän hämäränä muotona, mutta Hänen kasvonpiirteensä olivat kyllä aivan selvät ja niiden kuva kaivautui syvälle sieluni silmään ja muistiin. Nyt taas Lahoressa, Jammussa ja muualla on vaikutelma ihan erilainen. Edellisinä kertoina minun tervehtiessäni käteni kulkivat Hänen muotonsa läpi, jotavastoin näissä myöhemmissä tilaisuuksissa käteni tapailivat kiinteitä vaatteita ja lihaa. Tässä näin minä edessäni *elävän ihmisen,* kasvoiltansa samana, mutta paljon valtaavampana koko olemuksessaan ja käytöksessään kuin Hän, jota niin usein olin katsellut valokuvasta, joka on Mad. Blavatskyn hallussa, ja siitä toisesta, missä hän on yhdessä Mr. Sinnettin kanssa. Minä en tässä tahdo viivähtää siinä tosiseikassa, että sekä eversti Olcott että Mr. Brown erikseen näkivät hänet kahtena yönä Lahoressa, koska he itse kumpikin voivat siitä puhua, jos he tahtovat. Jammussa, minne me tulimme Lahoresta, Mr. Brown ja minä näimme Hänet kolmantena iltana siitä kuin saavuimme sinne ja saimme Häneltä kirjeen tutulla käsialalla puhumattakaan siitä, että Hän kävi minun luonani yksin melkein joka päivä. Se mikä tapahtui seuraavana päivänä, on tunnettua melkein joka ihmiselle Jammussa, Minulla oli se suuri onni, että minut lähetettiin noutamaan ja sallittiin tulla erääseen pyhään Aashramaan, missä viivyin muutamia päiviä useiden Himavatin Mestareiden ja heidän oppilastensa siunatussa seurassa. Siellä tapasin sekä oman Gurudevani ja eversti Olcottin Mestarin että useita muitakin Veljeskunnan jäseniä, niiden joukossa yhden korkeimpia. Minä valitan, että käyntini tuolla paikalla on niin kokonaan yksityistä laatua, etten voi siitä sanoa enempää. Riittäköön, että se seutu, missä kävin, on Himaalaija-vuoristossa, eikä missään mielikuvituksen „suvimaassa" ja että minä näin Hänet omassa shtuulasharii-rassani (fyysillisessä ruumiissani) ollen ja näin Mestarini täydelleen samaksi kuin se, johon olin tutustunut oppilaskauteni varhaisem-

malla ajalla. Minä näin siis rakastetun Guruni *elävänä* ihmisenä ja vieläpä verrattain nuorena muutamien muiden siunatun seuran Saadhujen rinnalla, mutta paljon lempeämpänä: eikä hän ollut liian ylväs joskus sanomaan iloisen huomautuksen tai keskustelemaan. Niinpä minä toisena päivänä tuloni jälkeen aterian perästä sain enemmän kuin tunnin ajan keskustella Mestarini kanssa. Hän kysyi minulta hymyillen, miksikä minä niin hämmästyneenä katselin Häntä ja minä vastaukseksi kysyin: „Kuinka, Mestarini, muutamat Seuramme jäsenet ovat saaneet päähänsä sen käsityksen, että sinä olet „vanhanpuoleinen mies“ ja että he ovat selvänäköisesti nähneet sinun yli kuudenkymmenen vuoden vanhuksen näköisenä?“ Tähän hän miellyttävästi hymyili ja sanoi, että tämä viimeinen väärinkäsitys aiheutui erään Brahmatshaariin kertomuksista, joka N. W. P:ssä oli erään vedaantalaisen Svaamin oppilas ja joka viime vuonna Tibetissä oli tavannut vanhanpuoleisen Laaman, erään lahkon päämiehen, joka siihen aikaan oli Mestarini matkakumppani. Sanottu Brahmatshaarii kertoi kohtauksesta Intiassa ja sai useita henkilöitä luulemaan Laamaa itse Mestariksi. Mitä siihen tuli että Hän usein oli selvänäköisesti nähty „vanhanpuoleisena miehenä“, niin hän lisäsi: se ei voinut olla *todellista* selvänäköisyyttä, sillä se ei voisi johdattaa niin erehdyttävään käsitykseen. Sitten hän lempeästi nuhteli minua siitä, että annoin mitään merkitystä Gurun iälle, koska näkö usein pettää j. n. e. ja selitti muita kohtia.“ (Jatk.)

Annie Besant.

MESTARI JEESUS.

Ote kirjeestä, jonka Mr. C. W. Leadbeater helmikuussa 1907 kirjotti eräälle unitaariselle papille. Unitaarit, niinkuin tunnettu, hylkäävät kolminaisuusopin ja Kristuksen jumaluuden; he ovat eräänlaisia vapaamielisiä kristityitä.

„Sakramenteissä on sangen elävä ja todellinen voima, kun niitä oikein toimitetaan — itse Logoksen voima — ja se tulee Mestari Jeesuksesta, koska tämä kuuluu hänen alaansa. Sitäkö te tarkotitte personallisella kosketuksella?

Teidän piireissänne on miltei sammunut usko siihen, että hän suoranaisesti pitää kirkosta huolta. Teidän jäsenenne ajattelevat häntä opettajana, joka kuoli 2,000 vuotta sitten, eikä tänäpäivänä vielä vaikuttavana voimana. Teidän ystävänne ovat päässeet siitä harhauskosta, että hän olisi Jumala jossakin muussa merkityksessä kuin kaikki ihmiset; mutta siinä samassa he ovat unhottaneet, että

hän on yhä vielä elävä voima, todellinen olento — että hän totisesti on meidän kanssamme aina maailman loppuun asti, niinkuin hän sanoi. Ei häntä ole epäjumalana palveltava vaan hän on se tiehyt, jonka kautta Jumalan Voima on koskettanut miljoonia ihmisiä — hän on se, jonka huoleen on uskottu Kristuksen työn hartaudellinen puoli.

Uskojen uudistus täytyy tapahtua ja meidän kansamme ja aikamme merkkinä on älyllinen toimeliaisuus. Ohjatkaa sitä niinhyvin kuin mahdollista totuudentietonne kautta, ja koettakaa pitää henkisyyttä elävänä ihmisten sydämissä, sillä ilman sitä on älyllinen ponnistus ainoastaan esteeksi. Kuinka te parhaiten voitte tätä tehdä, sen itse huomannette. Jos Hän tahtoo antaa teille jonkun sanoman, niin Hän sen painaa teidän mieleenne, mutta jos minulle annettaisiin joku sanoma niin tietysti heti siitä ilmotan teille. Muistakaa, ettei Hän ollut tämän uskonnon perustaja vaan Kristus. Minä arvelen, että me voimme pitää kirkkoa aiottuna, vaikka se nyt on kääntynyt kauaksi alussa viitotusta suunnastaan. Se oli tarkotettu kaikkia ihmistyyppejä varten; nyt se vastaa ainoastaan yhden luokan tarpeita ja niitäkin vaillinaisesti. Tämän älyllisen elpymisen tarkotuksena on juuri tulla avuksi toisenlaiselle luokalle, ja se pappi, jolla itsellään on tiedon suuri etu käytettävänään, hän kykenee todellakin kansaansa auttamaan. Sentähden teidän teosofianne asettaa teidät aivan erinomaiseen asemaan".

C. W. Leadbeater.

MITÄ TEOSOFIA OPETTAA.

2. LUONTO.

Länsimaisessa sivistyneessä kielenkäytössä tuntuu „luonnolla" tarkotettavan sitä voimaa, joka synnyttää, pitää vireillä ja hävittää elämän aistittavia ilmiöitä. Tämä katsantotapa näkyy jo olleen vanhassa „klassillisessa" maailmassa. Latinainen *natura* johtuu nascor, natus sum, nasci-teonsanasta, joka merkitsee *syntyä*. Kreikkalainen *fysis* johtuu fyein-teonsanasta, joka merkitsee *siittää*. Sekä latinan että kreikan mukaan on siis „luonto" siittämis- ja synnyttämistoimien ilmennyt tulos. Viimeksi mainitussa kielessä sanotaan esim. „ho kata fysin pateer", s. o. „luonnollinen isä", se joka on siittänyt lapsen. Ef. 2: 3:ssa sanotaan: „Kai eemen tekna fysei orgees", s. o. „olimme luonnon — eli siitoksen — mukaan vihan

lapsia". Tällä lausunnolla tarkottaa Paavali selvästi paljaita eläin-ihmisiä, joitten elämänhalu on „vihaa" korkeampia elämänjärjestöjä vastaan.

Koko sivistyneellä maailmalla ei näy olevan tarvetta ulottaa „luontoa" laajemmalle kuin aistittaviin ilmiöihin. Tätä väitettä tukee se käytännössä oleva kielellinen yksipuolisuus, että ihan tosissaan puhutaan „luonnottomista oloista", „luonnonvastaisista teoista", „luonnon lakien polkemisesta" j. n. e. Kun tiedetään että suomalainen „luonto"-sana johtuu luoda-teonsanasta, niin on siis „luonnoton" jotakin sellaista, jota ei ole „luotu". Mutta jo n. s. profaninen filosofiakin tunnustaa, että kaikilla olemustiloilla on syynsä, ja että ne siis ovat „luotuja" eli syistä syntyneitä, joten ei mitään „luonnottomuutta" itsessään voi olla olemassa.

Teosofinen kielenkäyttö on vapaa tällaisista ristiriitaisuuksista. Kun teosofisessa kirjallisuudessa puhutaan siitä elämänjärjestöstä, joka muun sivistyneen maailman ajatusopin mukaan on ainoa ajateltu luonto, niin pannaan „luonnon" eteen laadunsana „fyysillinen luonto". Olisi vaan ollut suotavaa, että „fyysillinen" olisi käännetty suomeksi. Mutta kun ei arvatenkaan ole keksitty sopivaa sanaa, joka tyhjentävästi vastaisi „fyysillistä", on se jätetty kääntämättä. Mutta minusta on suomalainen „luonto" sittenkin lähempänä asiallisuutta kuin latinainen „natura" ja kreikkalainen „fysis", koska „luonnolla" ei tarvitse ymmärtää tavallista siitos- ja synnytystyötä vaan yleensä „luomista", ja teosofiseen ajatustapaan tottunut ihminen tietää hyvin, että „luominen" ylemmissä elämänjärjestöissä on jotakin perin toista kuin siitos ja synnytys.

Teosofisen elämänymmärryksen mukaan jakautuu sama yhteinen luonto kahteen suureen luokkaan, joita samalla voisi nimittää toistensa vastakkaisiksi *navoiksi.* Nämä luokat ovat: ilmenemätön ja ilmennystilassa oleva elämä. Ilmenemätön elämä „luo" ilmennyttä, hallitsee sitä ja särpää sen aioonien eli „iankaikkisuuksien" kuluttua takaisin itseensä.

Uudemman ajan materialismin mukaan on luonto itsessään tiedoton, tarkotukseton, tahdoton ja sokea mekanismi eli koneellinen voima. Ei siis ihmettä, että kristillinen kirkko tällaisen elämänopin vastapainoksi on erottanut jumalansa luonnosta, koska olisi mielettömyyttä omistaa elämän hallitsijalle tuollaiset ominaisuudet. Mutta kun materialismi ei tähän asti ole tullut tuntemaan mitään todellista automaattia eli itsestään toimivaa liikettä, on se tehnyt suuren verranto-opillisen virheen lausuessaan sen aatteen, että n. s. luonnon voimat toimisivat itsestään, niitten takana olematta ohjaavaa järkeä, johtoa ja tietoista tarkotuksellisuutta. Jos niin olisi laita, ei taivaankappalten kulku ja liikunto olisi säännöllistä, sillä sokea umpimähkäisyys ei voi ilmetä säännöllisyytenä.

Jos näkyväinen luonto olisi „sokeista“ voimista riippuva, niin maapallo joskus ihan varmasti — edes tilapäisesti — unohtaisi kääntymisensä akselinsa ympäri. Tästä seuraisi, että auringonnousu ja lasku myöhästyisivät. Mutta sellaista tapausta — mikäli tämän kirjottaja tuntee — ei ole koskaan „noteerattu“, Auringon ei tiedetä sekuntiakaan myöhästyneen nousussaan tai laskussaan, vaikka maan liikuntoa ei mikään taitava materialistinen insinööri kontrolleeraa. Täytyy siis otaksua, että maan liikuntoa ohjaa järjellinen olento, joka osaa matematiikkaa paremmin kuin parhaatkaan insinöörimme.

Entä itse matematiikka? Miten se voisi olla „eksaktinen“ tiede, jos ne lait ja voimat, joitten paljaihin ilmiöihin koko tämä tiede perustuu, olisivat umpimähkäistä huitomista sinne tänne tai toisaalta vuoroin tavatonta kiirettä, vuoroin väsähtämistä? Mokoma oppi ei kelpaa edes „terveelle järjelle“.

Mutta teosofia opettaa, että ilmenemätön luonto on ilmennystilassa olevan käyttövoima, ja välttää siten kaiken ristiriitaisuuden. Fyysillisen maailman verranto-oppikin — joka muuten perustuu jokapäiväiseen kokemukseen — tukee tätä teosofian opetusta. Tiedetään hyvin, että esim. höyrykoneen suorittamaa työtä vastaa se voima, joka syntyy koneen „syöttöaineista“. Myös tiedetään, että tuon „syöttöainevoiman“ koneen kunnossa pysyttämiseksi täytyy olla koneen suorittamaa työvoimaa suurempi. Suurinta höyrynpainoa, minkä höyrykattila kestää, harvoin uskalletaan käyttää, ja jos sitä poikkeustapauksissa käytetäänkin, täytyy käyttöajan olla mahdollisimman lyhyt, ettei kattila räjähtäisi.

Tämä tosiasia on suuren luonnon pienoiskuva. Ilmenemätön elämä on ikuinen, tyhjenemätön voimavarasto, mutta se ei ole automaatti juuri siitä syystä, ettei se itsessään ole missään liikkeessä eikä toiminnassa. Se ei *tee* eikä ole tekemättä mitään; se vaan *on*. Mutta niin pian kun jotakin on toiminnassa, täytyy tajunnan käsittää, että tuo toiminta tapahtuu ilmennystilaisessa luonnossa, joka saa kaiken voimansa siitä elämästä, missä *ei voi olla* minkäänlaista suhteellisuutta, koska sen olemus on totisesti rajaton täydellisyys.

Ilmenemätön elämä ei koskaan voi tyhjentää itseään ilmenneessä juuri sentähden, että se on ehdoton täydellisyys. Tämä tosiasia selittää sen näennäisen pulmallisuuden, että ilmenneen elämän esiintyminen on ainaista. Jos ilmenemätön elämä voisi lukemattomina iankaikkisuuksina kokonaisuudessaan esiintyä ilmenneenä, niin kaikki suhteellinen luonto lakkaisi joskus olemasta, toisin sanoin suuren luonnon toinen napa häviäisi, mutta kun ei niin voi tapahtua, on tämä napa aina olemassa. Ainejärjestöt vaihtelevat ja vetäytyvät määrätyn ikänsä elettyään ilmenemättömään elämään,

omaan kotiinsa, mutta sitä mukaa sukeltautuu ilmenemättömästä elämästä uusia ilmennystiloja.

Ihminen kysyy usein pikkumaisuudessaan: „Miksi tarvitsee olla ilmennystilassa olevaa elämää? Tarvitseeko rajattomuus kokemusta? Eikö se tunne itseään muuten kuin alituisesti luomalla ainetta?" Aikojen viisaus vastaa: „Ilmenemätön elämä ei pyri itseään tuntemaan. Se ei tarvitse mitään kokemusta, koska siinä ei ole minkäänlaista suhteellisuutta, mutta sen lakkaamaton luominen on sen äärettömyyden todistus. Tätä todistusta ei se itse hae. Sen ainoa luomissyy on juuri sen tyhjenemättömyys. Jos se *tietäisi* itsensä tyhjenemättömyydeksi, ei se tekisi turhaa työtä. Mutta kun se ehdottomana rakkautena on kokonaan itsetiedoton voimastaan, pyrkii se aina hajalle. Minne, koska ei sen ulkopuolella ole mitään, jokon se hajoaisi? Se pyrkii hajalle ilmenenemättömyystilasta, harhaan, ei-olemiseen. Mutta kun se ei-olemisena — siis äärettömän pienenä itsensä osana — tulee suhteellisuuden, rajotuksen tietoisuuteen, palaa se itseensä. Kun ei se milloinkaan voi tyhjentää itseään, ei se myöskään milloinkaan voi sellaisenaan päästä suhteellisuuden tajuntaan eikä siis lakata luomasta."

Tästä ilmenemättömän elämän „luonnosta" saamme himmeän kuvan koettaessamme tajuta olentoa, joka rakastaa „täydellisesti". Sellainen olento ei totisesti *tiedä* olevansa suuri, ei totisesti tiedä rakastavansa. Suhteellisuuden maailmassa, eri elämänjärjestöjen ristivedossa olevat olennot vaan tietävät hänen rakastavan; *heistä* on hänen toimintansa rakkautta eikä hänestä itsestään. Ei täydellinen puolueettomuus voi tietää itseään puolueettomuudeksi; jos se hetkeksikin sen sietäisi, olisi se samalla langennut mitä mustimpaan itserakkauteen, lakaten samassa silmänräpäyksessä olemasta puolueettomuus.

Ilmenemätön luonto on sekä persoonaton että yksilötön. Sen tajunnassa ei ole minkäänlaista tarvetta, velvollisuutta tai vastuullisuutta. Koko sen olemus on lakkaamatonta, itsetiedotonta uhrautumista. Rajallisen tajunnan kannalta sopisi sitä nimittää itsensähävittämisyritykseksi, joka ei koskaan onnistu. Sitä tosiasiaa silmälläpitäen puhutaan esim. ilmestyskirjassa karitsasta, „joka maailman alusta tapettu on", eikä tämä „karitsa" kuitenkaan ole korkeampi toimintakeskus kuin meidän aurinkokunnan jumala eli logos, mutta niin paljo on jo hänessäkin ilmenemättömän elämän „luontoa", että hän tämän aurinkokunnan alusta — siis hirvittävän pitkinä ajanjaksoina — on lakkaamatta uhrautunut oman luomistonsa tähden, ollen — kuvaannollisesti puhuen „tapettu" kaikelle sellaiselle toiminnalle, joka kohdistuisi hänen itsensä „hyväksi".

Ilmennystilassa oleva elämä jakaantuu lukemattomiin järjestöihin, joissa toimivat tajuntakeskukset ovat „lainalaisia", s. o. syi-

hin ja seurauksiin sidottuja. Ilmenneessä luonnossa esiintyvät monellaiset lait, jotka hallitsevat eri elämänjärjestöjä. Mutta nämä lait eivät ole muuttumattomia. Ne muuttuvat päinvastoin sitä mukaa kun tajuntakeskus kokemusten rikastuttamana siirtyy järjestöstä toiseen. Jo tavallinen ihminen voi huomata, kuinka asiatonta on puhua muuttumattomista luonnon laeista. Henkilöön, joka sielunsa sisimmässä tuntee vetäymystä ilmenemätöntä elämää, täydellistä rakkautta kohti, eivät esim. vaikuta — ainakaan enää säännöllisesti — ne lait, jotka ehdottomasti synnyttävät suuttumusta. „Suuttumuslaki" on myös „pyhä" ja „hyvä" itsessään, mutta sellainen hyvä ei enää kuulu siihen elämänjärjestöön, joka on tuon ylöspäin pyrkivän henkilön aikakaudellinen „elementti". „Suuttumuslaki" on lähtöisin astraalitasolta, siis siitä hyvin alhaisesta elämänjärjestöstä, jonka tehtävänä on persoonallisen minän pitäminen kiteytymistilassa.

Nykyajan hyvätkin ihmiset hyväksyvät „pyhän vihan". Ei nykyinen oikeustajunta voi vielä uneksiakaan tämänlaatuisen vihan alentavaisuutta. „Syyttömästi" kärsinyt, mitä syvimmin loukattu ja raa'alla tavalla nöyryytetty henkilö on aikamme parhaan oikeustajunnan mukaan täysin oikeutettu, vieläpä velvotettu täyttymään „pyhällä vihalla". On niin „luonnollista", että „kunniallinen" ihminen, jota aivan aiheettomasti julkisuudessa herjataan esim. varkaaksi, roistoksi, muurhaajaksi, murhapolttajaksi y. m., antaa syyllisen „lain kouriin". Ei kukaan epäile hänen hyvää karakteeriaan, kun hän niin tekee; päinvastoin tunnustaa „yleinen mielipide" hänen karakteerinsa juuri puhdistuvan siitä, että hän ei salli kunniaansa ja hyvää mainettaan lokaan tallattavan. Ja kaiken muun hyvän lisäksi luulee hyvä kristitty vielä kirkastavansa jumalan „kunniaa" sillä että hän pahaa rankasee! Kristittyjen jumalalla on näet kunniantunto samoin kuin hänen maanpäällä olevilla lapsillaan! Ja tämä kunniantunto uskotaan järkähtämättömäksi luonnonlaiksi. Kyllä se onkin luonnon laki. Mutta minkälaisen luonnon? Kaikkein alhaisimman ilmestystilassa olevan luonnon, jonka tehtävänä on suojella persoonallisuutta.

Mitä opettaa teosofia siitä luonnosta, joka pukee kunniantunnon ihanaan purppuraan? Se opettaa, että tuon luonnonlakia seuraava olento ei voi nähdä „jumalan valtakuntaa", että hän on ehdottomasti tuomittu pitkälliseen, aikakautiseen perikatoon, että hänen täytyy vielä lukemattomia kertoja syntyä ihmisruumiiseen kärsimään ja kuolemaan. Mistä syystä? Siitä että hän elää mitä alhaisimmassa eristäytymisen harhassa, koska ei voi asettua sen kannalle, joka häntä „loukkaa".

Mitähän arvelisi länsimainen sivistynyt maailma viisauden mestarista, joka asuisi jossakin sen suurkaupungissa, ja joka ei osot-

taisi vähintäkään kunniantunnon oiretta, vaikka häntä väkijoukossa osotettaisiin sormella ja herjattaisiin kauheimmaksi olennoksi, mitä maa päällään kantaa? Mitähän sanoisivat hyvät kristittymme sellaisesta olennosta — heidän mielestään „pakanasta" — joka enkelimäisesti hymyillen lähestyisi herjaajaansa, kutsuen tätä rakkaaksi ystäväkseen, ja joka erityisesti osottaisi hyvyyttä ja hellyyttä tälle juuri sentähden, että tämä — muitten mielestä — kohteli häntä sanomattoman raa'asti? Epäilemättä häntä sanottaisiin „idiootiksi", „raukaksi" y. m. Etupäässä pidettäisiin hänen käytöstään „luonnottomana", ja sitä se totisesti olisikin verrattuna siihen luontoon, joka „kunniallisia" ihmisiä hallitsee.

Tavallisten ihmisten „jäsenissä" asuu aivan luonnollinen „lihan laki", mutta niin luonnollinen kuin se onkin, täytyy sen kokonaan lakata hallitsemasta siinäkin ilmenneen elämän järjestössä, jota teosofia kutsuu deevakhaaniksi, kristityt taivaaksi. Vaikka tämä järjestö korkeampien kannalta on paljas lastenseimi, lapsellisen onnellisuustarpeen tyydytystila, ei nykyajan puhtaimmalla „lihan laillaʺ — kunniantunnolla ole vähintäkään sijaa tässä järjestössä. „Synnin siemen" on täydellisessä itämättömyystilassa taivasmaailman elämässä. Vasta sitten kun sielu on loppuun nauttinut taivaan ilot ja lähenee takaisin astraalitasoa, alkaa tuo siemen itää, luonnonlain välttämättömyydestä tietysti, sen lain, jonka alaisuudesta ei sielu vielä ole vapautunut. Jos hyvät kristityt ymmärtäisivät, mitä „pyhä viha" ja kunniantunto ovat, jos he tietäisivät ne kauniisti naamioiduiksi vihollisikseen, niin ei heidän keskuudessaan olisi niin paljon surkeutta ja kärsimystä. Jos he tietäisivät, että „pahan" rankaisemisesta tulee uutta pahaa, niin kyllä yhteiskunta pian syntyisi uudestaan ilman minkäänlaista ulkonaista toimintaa.

Olemme nähneet, ettei mitään „luonnotonta" ole olemassa, kun elämää katsellaan kaikkeuden kannalta. Kun tajuntakeskus pääsee niin pitkälle laajenemishalussa, että se voi väsymättä elää kaikkien ilmenneen luonnon olioitten kannalla, vapautuu se kaikesta lainalaisuudesta. Silloin se „ulosoppineena" ehdottoman luonnon apulaisena saa käyttääkseen ne voimat, joita ei mikään rajotettua järjestöä koskeva toimintaohje pidä sidottuina.

Tällaista luonnontiedettä opettaa teosofia. Sen opetus on käytännöllistä luomistyötä samalla kun se järkeä terästäen saattaa ihmisellisen ymmärryksen työskentelemään ristiriitaisuuksista vapaassa, jumalallisia syvyyksiä tutkivassa ja suhteellisuuden lain alaiselle tajunnalle erittelevässä aatteen maailmassa.

Aate.

DHAMMAPADA.

BUDDHANOPIN TIE.

XXII.

Alaspäinen tie.

306. Joka sanoo mitä ei ole totta, kulkee pahaa tietä; myöskin se, joka tehtyään jotakin kieltää sen tehneensä. Kuoleman jälkeen molemmat ovat samassa asemassa, he ovat tulevassa elämässään pahojen tekojen tekijöitä.

307. Monet, joiden hartioita koristaa keltainen vaippa (munkin puku), ovat huonossa tilassa ja hillittömiä; sellaiset huonot menevät pahojen tekojensa kautta kärsimyspaikkaan.

308. Parempi olisi, että nielaistaisiin kuuma rautakappale niinkuin liehuva liekki kuin että paha hillitsemätön ihminen elää muiden almunannosta.[2])

309. Neljä seikkaa saavuttaa hillitön mies, joka himoitsee lähimäisensä vaimoa: häpeän, epämukavan vuoteen, kolmanneksi rangaistuksen ja viimeksi kiirastulen.

310. Siinäpä häpeä, siinä paha tie (kiirastuleen), siinä lyhyt nautinto pelokkaalla pelokkaan sylissä, ja kuningas antaa raskaan rangaistuksen: sentähden älköön kukaan ajatelko lähimäisensä vaimoa.

311. Niinkuin terävä heinä varomattomasti pideltynä leikkaa käden, niin huonosti harjotettu kieltäymyselämä vie helvettiin.

312. Huolimattomasti toimitettu teko, rikottu lupaus ja epäröivä opinsäännön totteleminen — tämä kaikki on ansiota ja palkkaa vailla.

313. Jos jotakin on tehtävä, tehköön ihminen sen, tavotelkoon sitä kiivaasti. Huolimaton vaeltaja ainoastaan hajottaa himojensa pölyn leveämmälle.

314. Parhainta on jättää paha teko, sillä perästäpäin sitä kaduttaa; hyvä työ on paras toimittaa, sillä siitä ei katumusta seuraa.

315. Niinkuin hyvinvartioitu rajalinnotus, joka suojaa sisäänpäin ja ulospäin, niin vartioikoon ihminen itseään. Ei yhtään het-

---

[2]) Tästä värsystä näkyy selvästi, mikä oli buddhalaisen munkkisäännön perusta. Se ei pitänyt köyhyyttä ja anomista itsessään tavoteltavana hyvänä, vaan kansan opettajat, jotka kodittomina vaeltajina kävivät ympäri puhumassa hyvän valtakunnasta ja neuvomassa tietä sinne, saivat ihan luonnostaan „työstänsä“ elatuksen, ei vaatimalla vaan hyvästä tahdosta.

keä saisi jättää käsistään, sillä ne, jotka antavat oikean hetken mennä ohi, kärsivät tuskaa helvetissä.

316. Ne jotka häpeevät sitä mikä ei ole hävettävä, eivätkä häpee sitä mitä pitäisi, sellaiset, seuraten vääriä oppeja, kulkevat pahaa tietä.

317. Ne jotka pelkäävät, kun ei ole pelkäämistä, eivätkä pelkää missä pelko on tarpeen, sellaiset, seuraten vääriä oppeja, kulkevat pahaa tietä.

118. Ne jotka näkevät syntiä siinä, missä ei ole syntiä, eivätkä näe syntiä, missä sitä on, sellaiset, seuraten vääriä oppeja, kulkevat pahaa tietä.

319. Ne jotka näkevät synnin siinä, missä on synti, eivätkä näe sitä siinä, missä sitä ei ole, sellaiset, seuraten oikeata oppia, kulkevat hyvää tietä.

XXIII.

Elefantti.

320. Vaieten minä kestin moitetta niinkuin elefantti[1]) taistelussa kestää jousesta lennätetyn nuolen: maailma on pahaluontoinen.

321. Kesytetty elefantti viedään taisteluun, kuningas ratsastaa kesytetyllä elefantilla; kesytetty on ihmistenkin kesken paras ja se, joka vaieten kuuntelee soimausta.

322. Muulit ovat hyvät kesytettyinä ja jalot sindhu-hevoset ja pitkähampaiset elefantit; mutta itsensä kesyttäjä on vielä parempi.

323. Sillä näillä eläimillä ratsastaen ei pääse ihminen tuntemattomaan maahan (Nirvaanaan), vaan sinne menee ihminen oman kesytetyn itsensä avulla.

324. Dhanapaalakaksi kutsuttu elefantti, jonka ohimoilla vuotaa kirvelevä hurme[2]) ja joka on vaikeasti pidätetty, ei syö palastakaan sidottuna; se kaipaa elefanttien vapaaseen metsään.

325. Jos ihminen käy lihavaksi ja suursyömäriksi, jos hän on uninen ja kävelee laahustaen, niinkuin viljalla syötetty sika, niin sellainen hullu saa syntyä uudelleen ja yhä uudelleen.

326. Ajatukseni minun ennen vaelteli ympäri, minne mieli teki ja halu vei; mutta nyt tulen sitä kerrassaan suistamaan, niinkuin ajaja kädessään koukku hillitsee raivoisaa elefanttia.

327. Älä ole ajattelematon, valvo ajatuksiasi! Vetäydy pois pahalta tieltä, niinkuin elefantti suosta ponnistautuu ylös.

---

[1]) Elefantti on buddhalaisten kesken kestävyyden ja itsehillinnän vertauskuva. Buddhakin väliin mainitaan elefantiksi.

[2]) Niskassa istuva ajaja hallitsee elefanttia iskemällä koukkunsa sen nahkaan, niin että veri vuotaa.

328. Jos ihminen löytää älykkään kumppanin, joka hänen kanssaan käyskentelee, elää raittiisti ja on viisas, niin käyköön hän sen kanssa, voittaen kaikki vaarat, onnellisena mutta harkitsevana.

329. Jos ihminen ei löydä älykästä kumppania, joka hänen kanssaan kulkisi, eläisi raittiisti ja olisi viisas, niin käyköön hän yksinään, niinkuin kuningas, joka on jättänyt voitetun maan jälkeensä tai niinkuin elefantti metsässä.

330. Parempi on elää yksin, silloin ei vaivaa hullun seura; kulkekoon ihminen yksinään, älköön syntiä tehkö, älköön suuria halutko, olkoon niinkuin elefantti metsässä. [1])

331. Jos tilaisuus sattuu, ovat ystävät iloksi; huvitus on hauska, mikä lieneekin sen syy; hyvä työ on mieluisa kuoleman hetkellä; kaiken surun hylkääminen on ihanaa.

332. Mieluisa on maailmassa äidin asema, mieluisa isän, mieluisa Samanan asema, mieluisa Brahmanan.

333. Mieluinen on hyve vanhalle iälle pysyen, mieluinen usko lujaan juurtunut; mieluinen älyn saavuttaminen, mieluinen synnin välttäminen.

PATISENA.

Vanhaan aikaan, jolloin Buddha asui Sraavastissa, eli siellä eräs vanha kerjäläismunkki, nimeltä Pan-teh-san (Patisena). Tämä ollen luonnostaan kehno ja tyhmä ei voinut oppia ulkoa yhtä ainoata gathaa (värssyä). Siis määräsi Buddha 500 Rahatia (oppilasta) päivä päivältä opettamaan häntä; mutta kolmen vuoden kuluttua hän ei vielä ollut oppinut entistä enempää. Koska koko maakunnan kansa (neljä kansan kastia) tunsi hänen taitamattomuutensa, alkoi se pitää vanhusta pilkkansa esineenä. Tällöin Buddha, säälien Patisenan tukalaa asemaa, kutsui hänet luoksensa ja kohteliaasti kertasi hänelle seuraavan stanzan:

> „Se, joka lukitsee suunsa (hillitsee puheensa) ja hallitsee ajatuksensa, eikä tee syntiä ruumiissansa (aistimilla), se ihminen, joka tämän täyttää, saavuttaa pelastuksen."

Ja Patisena, liikutettuna Mestarin hyvyydestä ja armahtavaisuudesta häntä kohtaan, tunsi sydämensä lämpenevän ja heti kohta,

[1]) Elefantti, tuo jalo, älykäs eläin, joka yksin kulkee tietänsä metsässä, ja joka elää vaatimattomalla kasviravinnolla, on muun luomakunnan keskellä kuin kehittynyt joogi ihmisten joukossa.

aivan sillä hetkellä hän osasi ja muisti tämän stanzan; vaan Buddha neuvoi häntä edelleen: „Te, joka olette jo vanha mies, voitte kerrata ainoastaan tämän yhden stanzan, ja ne, jotka sen ymmärtävät, eivät enää rupea teitä pilkkaamaan. Minä tahdon vielä selittää teille tämän stanzan sisällön: te puolestanne kuulkaa minua tarkkaavaisesti."

Tämän jälkeen Buddha selitti mitkä ovat ne kolme syytä, jotka sitovat ihmisen ruumiiseen; ne neljä syytä, jotka sitovat hänet puheeseen; ja vielä ne kolme syytä, jotka sitovat hänet ajatukseen; „näiden hillitsemisen kautta saattaa ihminen saavuttaa vapahduksen."

Vanha kerjäläismunkki, kuultuansa tämän selityksen, opetteli tuntemaan sen totuuden, joka tuossa selityksessä piili; sitten hän täydellisesti sovellutti opin jokapäiväiseen elämäänsä. Ja saavutti Rahatin arvon.

Samaan aikaan eli 500 Bhikshuunia (nunnaa) samassa Vihaarassa. He lähettivät erään jäsenensä Buddhan luo, anomuksella, että Buddha toimittaisi heidän luoksensa jonkun oppineen papin, joka heille olisi selvittänyt Lain. Buddha määräsi tähän toimeen Patisenan.

Kuultuansa, että tämmöinen määräys oli tehty, nauroivat kaikki nunnat keskenänsä, ja päättivät sinä aamuna kuin hän tulisi sanoa gathan väärinpäin (takaperin) ja niin saattaa hämmennykseen tuon vanhan miehen ja panna hänet häpeään.

Sitten, sinä aamuna kuin hän saapui perille, kaikki Bhikshuunit, suuret ja pienet, tulivat häntä tervehtimään, ja tätä tehdessänsä he katselivat toinen toistansa ja hymyilivät. Sitten istualtaan he tarjosivat hänelle ruokaa. Ruokailtuansa ja pestyänsä hänen kätensä, he pyysivät Patisenaa alkamaan saarnansa. Tämän jälkeen tuo vanha kerjäläismunkki astui pyhälle paikalle ja, istuttuansa alas, alkoi: „Sisaret, minun taitoni on heikko ja oppini sangen vähäinen. Minä osaan ainoastaan yhden ainokaisen gathan; sen tahdon teille kerrata ja koetan sitten selittää sen sisällön. Siis kuunnelkaa minua tarkasti ja huomaavaisuudella."

Nyt kaikki nuoret nunnat alkoivat koettaa kerrata gathaa takaperin; mutta katso he eivät voineet avata suutansa; ja tunsivat häpeällä, että heidän päänsä painuivat murheellisina alas. Silloin Patisena kertasi gathan ja alkoi sitä selittämään kappale kappaleelta, aivan niinkuin Buddha oli sen hänelle opettanut. Nyt kaikki nunnat, kuultuansa hänen sanansa, suuresti hämmästyivät ja ilo täytti heidän sydämensä, saadessaan vastaanottaa tämmöistä opetusta. Koko sielullansa he opin vastaanottivat ja saavuttivat Rahatin asteen.

Joku aika tämän jälkeen kuningas Prasenadshit kutsui Buddhan ja koko pappiskunnan hoviinsa juhlapitoihin (osaaottamaan hänen vierasvaraisuudestansa). Mutta Buddha, huomattuansa kunnioitettavan ja korkea-arvoisen Patisenan ulkomuodon, pyysi häntä kantamaan omaa kerjuu-astiaansa ja seuraamaan häntä aina, vaikka Mestari menisi mihin tahansa.

Kun he sitten saapuivat palatsin portille, niin portinvartija, joka tunsi Patisenan menneisyyden, ei laskenutkaan häntä hoviin; — „sillä", sanoi hän, „meillä ei osoteta vieraanvaraisuutta semmoiselle papille, joka ei osaa muuta kuin yhden gathan; täällä ei ole paikkaa semmoiselle, alhaiselle seuranjäsenelle, kuin te — tehkää tilaa paremmille ja poistukaa!" — Tämän määräyksen mukaisesti istuutui Patisena palatsin portin ulkopuolelle.

Buddha nousi kunnia-paikallensa, senjälkeen kuin hän oli pessyt kätensä. Ja katso! Patisenan käsivarsi, almuastia kädessä ilmestyi huoneeseen. Silloin kuningas, ministerit ja kaikki läsnäolevaiset, nähdessänsä tämän näyn, ikäänkuin kivettyivät kauhusta, ja sanoivat: „Voi, kenen käsivarsi tuo on?" — Johon Buddha vastasi: „Se on Patisenan, kerjäläismunkin käsivarsi. Hän on aivan nykyisin saanut valistuksen, ja minä pyysin häntä kantamaan minun almuastiaani minun jäljissäni; mutta portinvartija on kieltänyt häneltä sisäänpääsön ja nyt on hänen käsivartensa täällä ja kädessä se pitää minun kerjuuastiaani." Tämän jälkeen kutsuttiin ja päästettiin Patisena juhlaan.

Silloin Prasenadshit riensi Buddhan luo ja sanoi: „Olen kuullut, että tämä Patisena on sangen vähä-älyinen, ja että hän ei osaa muuta kun yhden ainokaisen gathan. Kuinka hän siis on voinut saavuttaa korkeimman viisauden?" Buddha vastasi: „ei suurioppisuus ihmistä paljoakaan auta. Itsehillitsemys on ensimäinen askel. Tämä Patisena on sovelluttanut elämäänsä tuon ainokaisen gathan sanojen salaisen opin taidon ja se on kirkastanut hänen henkensä; hänen puheensa, aistimensa ja ajatuksensa ovat saavuttaneet täydellisen levollisuuden. Ja vaikka ihminen olisi kuinka oppinut tahansa, eikä hänen oppinsa johdattaisi hänen elämäänsä, niin että hän vapautuisi harhan talutus-ohjaksista — mikä siunaus voi hänellä, kaikesta oppisuudesta huolimatta, olla?"

Ja Buddha kertasi seuraavat neljä stanzaa:

1. „Vaikka ihminen osaisi tuhatta stanzaa, mutta ei käsittäisi kerrantansa sisältöä, niin se ei ole sama kuin yhden ainoan, hyvin ymmärretyn sentensin eli totuuden kertaaminen. Tämän ymmärtää se sydän, joka kykenee tarkistamaan omat ajatuksensa."

2. „Mitä hyötyä on tuhannen sanan kertaamisesta ymmärtämättä niiden sisältöä? Ainoastaan yhden to-

tuuden käsittäminen sekä sen mukainen elämän-toiminta on pelastuksen löytäminen."

3. „Ihminen voi oppia tuntemaan monta kirjaa, mutta jos hän ei osaa selvittää niitä, eikä asettaa elämäänsä niiden sisällön mukaisesti, mitä tuo oppisuus häntä hyödyttäisi?"

4. „Ainoastaain *Lain* yhden lauseen tulkinta ja sen mukainen vaeltaminen *on tie*, jolla salattu, korkein viisaus on löydettävissä."

Engl. kiel. „Texts from the Buddhist Canon" suomentanut

Martti Humu.

MITÄ MUUALLA TIEDETÄÄN.

Jos kysytään, mitä Europan edistyneimmät tiedemiehet ovat havainneet yliaistillisten ilmiöitten laajoilla aloilla ja mihin johtopäätöksiin he tutkimustensa perustuksella ovat tulleet, niin on epäilemättä paras lähde „The Annals of Psychical Science", kansainvälinen aikakauskirja, jonka toimitus nykyään on Sveitsissä. Tämän vuoden ensimäinen n:ro sisältää puolentoistasataa sivua käsittävän kirjotuksen, jossa tehdään selkoa prof. Charles Richetin kokeiluista Madame X:n kanssa. Tämä nainen on lähes kahdenkymmenen vuoden ajalla alistanut mediumistiset kykynsä kuuluisan professorin tutkittavaksi. Hänelle on m. m. merkillistä. että hän kirjottelee kreikkalaista tekstiä edessään olevasta näkymättömästä kirjasta osaamatta itse kreikkaa. Huomattava on, että kreikankielessä käytetään aivan erilaisia kirjaimia kuin muissa kielissä. Professori ei anna tähän ilmiöön mitään selitystä vaan tyytyy todistamaan, ettei tahallinen petos tässä kelpaa selitykseksi. Saman mediumin suhteen kertoo prof. m. m. seuraavan merkillisen tapauksen: samana yönä kuin Serbian onneton kuningaspari murhattiin, istui hän Mad. X:n luona, jolloin m. m. irtonainen pöytä koputti sanat: „Banta, kuolema uhkaa perhettä!" Tämä outo sanoma ei herättänyt enempää huomiota paitsi että prof. sen merkitsi muistoon. Muutaman päivän kuluttua hän sattui sanomissa lukemaan, että murhattujen kuningattaren ja hänen sisartensa isävainajan nimi oli Pantza ja huomattiin, että sanoma saapui samalla minuutilla kuin salaliittolaiset hotellista läksivät verityötä suorittamaan.

Puhuttuaan eräästä Antoine B:stä, joka mad. X:n kautta antoi sanomia, kääntyy prof. johtopäätöksiin ja lausuu:

„Epäilemättä se otaksuma, että itse vainajan personallisuus tuli Mad. X:n luo, on yksinkertaisin ja ensi katsannolta se tyydyttää meitä. Mutta kuinka paljon vastaväitteitä sellainen otaksuma

herättääkään! Kuinka on mahdollista, että tietoisuus säilyy kuoleman jälkeen? Kuinka voivat henkilöt, jotka käyvät läpi syntymän, elää kuoleman jälkeen? Alku vaatii loppua: syntymä sisältää kuoleman, kumpikaan ei voi olla ilman toista!"

Toinen otaksuma on se, että ilmiöitä aikaansaavat muut olennot, kuten haltijat, henget, enkelit, miksi niitä kutsutaankin, „joiden olemassaoloa logiikka vaatii meitä tunnustamaan. Olisi julkeata meidän luulla, että maailmoiden ja voimien äärettömyydessä ihminen olisi ainoa voima, joka kykenisi ajattelemaan. Minusta näyttää aivan välttämättömältä tunnustaa, että luonnossa on järkeviä voimia muita kuin ihminen, voimia, jotka ovat laadultaan aivan erilaisia ja sentähden tavallisille aistimille näkymättömiä . . . Näiden olentojen olemassaolo ei ole epäiltävä vaan epäiltävää on ainoastaan, tokko ne voivat tulla yhteyteen ihmisten kanssa . . . Minä puolestani olen sitä mieltä, että nämä molemmat selitykset ovat epätäydellisiä, ja sentähden olen taipuvampi uskomaan, että löytyy joku muu otaksuma, jota en nyt voi edes arvatakaan, vaikka olen vakuutettu sen olemassaolosta".

Näin kirjotti prof. Richet v. 1904. Moni saattaa arvella, että tällainen kanta on erinomaisen suora ja rehellinen. Mutta jos näitä sanoja tarkemmin ajatellaan, huomataan, etteivät ne ole niinkään vilpittömiä. Professori tunnustaa itse, että kun mediumin kautta puhuu joku vainaja, kertoen asioita, mainiten tapahtumia, joista mediumilla ei ole mitään tietoa, niin „yksinkertaisinta" olisi ajatella, että siinä todella on vainaja puhumassa. Ne vastaväitteet, jotka esitetään „henkihypoteesia" vastaan, ovat kyllä omiansa tavallisen kuolemattomuususkon suhteen, mutta ne menettävät kokonaan kärkensä, jos pidetään silmällä ikivanhaa käsitystä sielun kohtalosta — jälleensyntymistä. Jos ihminen *syntyy* ilmaantuessaan näkyväiseen maailmaan, niin hän myöskin kuolee ruumiin keralla. Jos hän sitävastoin on ennen ollut olemassa ja syntyessä ainoastaan *herännyt* jatkamaan entistä olemassaoloaan, niin kuolemakaan ei voi lopettaa hänen korkeampaa luontoaan. „Kuinka voi tajunta kestää kuoleman yli?" kysyy professori. Samalla lailla kuin se voi kestää unessa ja horroksessa, kun aivot ovat toimettomina. Hengen mahdollisuudet ovat äärettömiä, niinkuin prof. itse sanoo. Koska Ch. Richet aivan hyvin tuntee jälleensyntymisen, astraaliruumiin ja ylitajunnan „otaksumat", niin ei ole ihan rehellistä jättää niitä huomioonottamatta kysymyksiä tehtäessä. Mutta tuollaiset oppineet, joiden sanoista koko tieteellinen maailma riippuu kiinni, ovat tahtomattaankin hiukan sidottuja ja hiukan arkoja. He eivät uskalla ottaa askeltakaan, jolleivät tunne, että maaperä on luja jalkojen alla.

Samassa n:rossa on erään Italian etevimmän sanomalehtimiehen, Arnaldo Cervesaton kirjotus „Kohtalosta“, jossa hän kehottaa kokoomaan tietoja tositapauksista, missä „kohtalon sormi“ erityisen vaikuttavasti on ilmaantunut. Itse hän kertoo sangen merkillisen tapauksen, kuinka hän kerran ihan vaunusillalle tultuaan sisäisen vaiston kautta tuli pyöräytetyksi takaisin ja estyi joutumasta mitä hirveimmän tapaturman uhriksi. Hän siteeraa kirjailija Maurice Maeterlinck'in sanoja, jotka elävästi kuvaavat kohtalon salaperäistä johdatusta, kuinka esim. haaksirikkoon tuomitun laivan ollessa vielä satamassa kuukausia, ehkä vuosia ennen tapahtuu valikoima: viidenkymmenen matkustajan sijasta tulee korkeintaan kolmekymmentä ja nämä usein sellaisia, jotka eivät alkuaan olleet aikoneet siinä laivassa lähteä.

Maeterlinck sanoo, että kohtalon vaikutus ihmiselämään on mitä ihmeellisin arvotus. Hän jakaa ihmiset kahteen luokkaan: niihin, joiden ylempi sielu on herkkä ottamaan vastaan näkymättömässä maailmassa löytyvää tietoa tulevaisuudesta, ja niihin, jotka kokonaan elävät fyysillisten aistimiensa maailmassa. Jälkimäiset ovat tuomitut onnettomuuksien uhreiksi. Cervesato sitävastoin ei lainkaan puolusta tällaista jakoa, sillä tuo näkymätön voima ei ole ainoastaan pelastava vaan yhtä usein hukuttava. Niinpä esim. kaksi veljeä matkustaa rautatievaunussa, toinen menee sillalle seisomaan, sattuu yhteentörmäys ja hän kuolee. Mutta 18 kuukautta ennen on jo hänen kuolemansa ennustettu kahden vuoden kuluessa tapahtuvaksi ja edellisenä iltana on ennustus uudistettu.

Tässä siis otetaan „karmanlain“ ihmeellinen toiminta tutkittavaksi ja siinä riittää kyllä tutkijoille työtä vuosisatojen ajaksi.

Paljon huomiota vetää nykyään puoleensa „henkien valokuvaus“. Kuten tunnettu, on valokuvauslevy herkkä ottamaan vastaan sellaisiakin värähdyksiä, jotka ovat liian heikkoja silmälle näkyäkseen. Usein mediumistista henkilöä valokuvatessa ilmestyy hänen viereensä hämärä kuva näkymättömästä ihmisestä. Koska valheellisia henkivalokuvia tietysti on sangen helppo laittaa, ei ole tahdottu kiinnittää huomiota näihin todellisiin. Nyt sitävastoin on varsinkin t:ri Baraduc esitelmillään ja näytöksillään sekä Ranskassa että Englannissa jälleen nostanut kysymyksen näistä henkien kuvista. Suuri lehti „Daily Mail“ on muodostanut komitean ottamaan selvää asiasta. Komiteaan kuuluu eteviä valokuvaajia ja spiritualisteja, m. m. A. P. Sinnett, T. S. entinen varapresidentti. Belgiassa taas on koottu 33,000 mk. palkinnoksi „sellaisille henkilöille, jotka saavat aikaan parhaimpia vastaansanomattomia valokuvia näkymättömistä olennoista tai tähän asti tuntemattomista säteilyistä.“ Toivottavasti tällaiset valokuvat tulevat monellekin

antamaan lopullisen vakuutuksen näkymättömien olentojen olemassaolosta.

Viime joulukuun Theosophist puhuu m. m. saksalaisesta mystikosta Von Eckarthausenista, joka eli 1700-luvun jälkipuoliskolla. Koska Tietäjässä on alkanut kirjotussarja „Viisauden Mestareista“, niin lienee paikallaan toistaa muutamia Eckarthausenin sanoja, jotka merkillisen suoraan ja selvästi puhuvat Salaisen Veljeskunnan olemassaolosta. Näin kirjottaa mystikko:

„Aina on ollut olemassa kehittyneempi Koulu, jolle tämä talletus oli uskottu, ja tämä Koulu on Valittujen Seurakunta, jota Vapahtaja sisäisesti valistaa ja joka on ollut olemassa luomisen ensi päivästä nykyaikaan asti. Tällä Seurakunnalla on koulu, jossa itse viisauden henki opettaa kaikkia tiedonjanoisia. . . . Täydellinen Jumalan ja luonnon ja ihmisyyden tieto on tässä koulussa opetettavana. Siitä kaikki totuudet tunkeutuvat maailmaan; se on profettain ja kaikkien viisautta etsivien koulu. Tässä Seurakunnassa yksin on löydettävänä totuus ja kaikkien mysterioiden selitys. Se on salatuin kaikista seurakunnista, mutta siinä on jäseniä monesta piiristä. Kaikkina aikoina on löytynyt ulkonainen koulu, joka perustuu sisäiseen ja on sisäisen ulkonainen ilmaus. Kaikki, mitä ulkonaisella kirkolla on symboleita, menoja ja seremonioja, on ainoastaan kirjaimia siitä totuuden hengestä, joka on sisäisessä pyhäkössä. Sisäinen kirkko perustettiin heti ihmisen lankeemuksen jälkeen ja sai Jumalan omasta kädestä keinot, joilla langennut ihmiskunta voisi kohottautua oikeuksiinsa ja tulla kurjuudestaan pelastetuksi.

„Tämä Viisauden Koulu on aina ollut tarkoin salattu maailmalta. Mutta meidän ei pidä luulla, että tämä Seura muistuttaa muita salaisia seuroja, jotka määrättyinä aikoina kokoontuvat, valiten johtajansa ja seuraten erityisiä sääntöjä. Tämä Seura ei tunne lainkaan niitä muodollisuuksia, jotka kuuluvat ulompaan piiriin. Tässä voiman valtakunnassa lakkaavat kaikki ulkonaiset muodot olemasta . . . sillä ei ole rajoja . . . kaikki ihmiset ovat kutsuttuja ja saavat siihen astua, kun tulevat kypsyneiksi . . . Maallinen järki etsii turhaan tätä Pyhäkköä, turha on koettaa ulkopuolelta tunkeutua näihin suuriin mysterioihin . . . Me vakuutamme teille vakaasti, että meillä on tiedossamme *tarkallensa* uskontojen ja Pyhien Mysterioiden kaikkein sisin olemus ja että meillä ehdottoman varmasti on kaikki, mikä on talletettu „adytumiin“ ja että tämä omistus antaa meille voimaa ja oikeutusta, kun me kuolleeseen kirjaimeen ja kaikkiin hieroglyyfeihin istutamme Henkeä ja Elämää. Tämä Koulu omistaa hengen tiedon ja tuntee kaikki symbolit ja pyhät menot . . . sekä pyhien kirjojen kaikkein sisäisimmät totuudet ja vanhimpain kansain lait ja tavat . . . Viisasten Seura uskoi

ajan ja olosuhteiden mukaisesti ulkonaisille seuroille vertauskuvallisia hieroglyyfejä vetääkseen ihmisiä suuriin sisäisiin totuuksiin. Kaikki ulkonaiset seurat pysyvät pystyssä sen kautta että tämä ainoa sisäinen antaa niille henkeään. Niinpiankuin ulkonaiset seurat koettavat erottautua sisäisestä ja muuttaa viisauden temppelin politilliseksi rakennukseksi, niin sisäinen seura vetäytyy syrjään ja jättää ainoastaan kirjaimen ilman henkeä. Tässä sisäisessä seurassa ei löydy kiistoja, lahkoja, erehdyksiä ja taistelevia järjestelmiä. . . . Rakkaus yksin hallitsee, heikkoutta suojellaan . . . Tällä seuralla on ohjeita tutkijoita varten, sillä on opettajia, tutkimuksen muotoja, lyhyesti sanoen täydellinen tutkimusmetoodi eli -menetelmä. Sillä on myöskin peräkkäisiä kehitysasteita yhä suurempiin korkeuksiin."

Nämä sanat ovat siksi selviä, ettei niitä voi käsittää muuta kuin yhdellä tavalla. „Salaisen Opin" sanojen mukaan on tämä Pyhä Veljeskunta ollut olemassa ihmiskunnan ensi ajoista asti ja siitä ovat lähteneet kaikki uskonnot ja henkiset liikkeet. Sillä on hallussaan ehdoton tieto, mutta se ei ole mitään ulkonaista oppia, jota voitaisiin jakaa kelle tahansa, vaan se on sisäistä totuutta, jonka tutkija äärettömillä ponnistuksilla vähitellen saa haltuunsa. Mutta jollei olisi tällaista Veljeskuntaa totuuden vartijana, niin ei olisi mitään takeita siitä, että etsijät voivat löytää ja pyrkijät päästä oikealle tielle.

Tammikuun „Theosophistissa" kertoo eräs henkilö kokemuksiaan. Hän alkaa ilman esipuheita: „Ratsastin hiljoilleen alas jyrkkää vuorta kaukaisessa Australiassa. Oikealla puolen tietä oli teurastustarha. Aurinko laski ja tuotiin juuri lehmä tarhaan; sen viimeinen hetki oli tullut ja sen oli uhrattava nuori elämänsä kehittyneemmän eläimen—ihmisen ruokahalun tyydyttämiseksi." Eläin ei tahtonut mitenkään astua murhapaikalle, väkivallalla ja viekkaudella se viimein saatiin sinne, kuului laukaus ja kaikki oli hiljaa. Mutta matkustajan hevonen säikähti ja oli heittää hänet maahan. Kun hän viimein sai hevosensa paikan ohi, katsoi hän taakseen ja näki eläimen verisenä riippuvan. „Eräs mies kantoi sangossa verta, ja silloin näin, että ilma oli täynnä kiehuvaa liikettä. Katsoin tarkemmasti ja näin, että koko tarha ohi täynnä kamalilta näyttäviä eläimiä, sanomattoman inhottavia: suuria käärmeen kaltaisia olentoja ja toisia niinkuin muodottomia möhkäleitä, jotka pitkillä imutorvilla nauttivat verta. Ne kokoontuivat miehen ympärille, joka kantoi verta. Äkkiä yksi niistä, hirvittävän näköinen, paiskautui suoraan minua kohti. Hevoseni pillastui ja syöksyi ylöspäin vastakkaista vuorta, kunnes se oli juossut itsensä uuvuksiin. Se oli nähnyt saman mitä minäkin. En koskaan senjälkeen saanut sitä kulkemaan samaa tietä. Minun täytyi aina sinnepäin tullessani

kääntyä takaisin ja kulkea kiertoteitä." On luonnossa kauhujakin, näkyviä ja näkymättömiä.

Samassa n:rossa kerrotaan hyvin mieltäkiinnittävästi Bulgarian henkisestä elämästä. Sikäläinen kreikkalainen kirkko on paljon kärsinyt Turkin ikeen alla ja siten paljon alentunut. Mutta „Allah ei koskaan jätä maailmaa vaille pyhiä ihmisiä", sanoo muhamettilainen. „En tiedä, onko missään muussa maassa niin paljon todistajia „toisesta maailmasta" kuin meidän keskuudessamme. Personallisesti tunnen useita heistä enkä luule erehtyväni, jos sanon, että jokaisessa pienessä piirikunnassa on aina sellaisia, jotka ovat „käyneet siellä" ja palanneet maanpäälle. He ovat tavallisesti ihan yksinkertaisia ja oppimattomia. Heidän kertomuksensa on miltei aina tällainen: he viettävät hyvin puhdasta elämää, sairastuvat äkkiä tuntemattomaan tautiin, viettävät kolme päivää horroksissa „ei elävinä eikä kuolleina." Kansa on tähän ilmiöön niin tottunut, että heräämisen päivänä on paljon väkeä heränneen ympärillä kuulemassa mitä hän on nähnyt ja mitä hänellä on opetettavaa. . . . Hiljakkoin herätti eräs nuori nainen kaikkien huomiota, hänestä puhuttiin paljon sanomalehdissä, sillä hän kulki ympäri saarnaamassa julkisesti. Hänellä on kyky nähdä selvänäköisesti ihmisten menneisyys ja nykyisyys ja myöskin ennustaa vähän tulevaisuudesta. Hän kertoo koko heidän elämänsä niille ihmisille, jotka hän tapaa matkoillaan. Hänellä on myöskin tapana käydä kirkkomaalla ja kertoa vainajien elämäntarinan ja nykyisen kohtalon." Tällainen rahvaanihminen, joka on alituisessa yhteydessä näkymättömän maailman kanssa, luonnollisesti herättää paljon huomiota ja kääntää monta ihmistä uskomaan henkisiä todellisuuksia. Kun hänet kerran kutsuttiin tuomarin eteen vastaamaan siitä, mitä hän oli eräälle papille sanonut, lausui hän aivan rohkeasti viranomaiselle: „Kuinka te voitte minua tuomita? Mitä te ymmärrätte henkisistä asioista? Ainoastaan henkinen voi henkisiä asioita käsittää. Te ette ole käyneet ehtoollisella 14 vuoteen." Tämä osottautui todeksi. Huomattakoon, että tällainen ihminen, jolla on profeetan maine, ei ole mitenkään tilaisuudessa kyselemään ihmisten elämänkohtaloita ja asioita, koska se heti hävittäisi uskon häneen. Hänen kaikki tietonsa ovat otettavat henkimaailmasta.

Näkymätön maailma tuntuu nykyään painavalla voimalla tekevän itsensä tunnetuksi. Kaikissa maissa tunnetut etevät henkilöt kertovat kokemuksiaan. Niinpä esim. Mr. W. T. Stead, „Review of Reviews'in" monivuotinen toimittaja, tunnettu rauhanmies, kertoo kirjotuksessa „Mistä tiedän, että kuolleet elävät". Hän sanoo olleensa oma mediuminsa. Elävät ja kuolleet ovat kirjottaneet hänen kätensä kautta. Tämä n. k. „automatinen kirjottaminen" tapahtuu siten että herkkätuntoinen ihminen pitää kättään hervot-

tomana pöydällä, jolloin kädessä oleva kynä helposti voi piirtää „sanomia“. Sekä elävien että vainajien ajatukset, joista päivätajunta ei mitään tiedä, saavat silloin ilmauksen „alitajunnan“ kautta. Siinä edes jonkunmoinen selitys tälle tunnetulle ilmiölle. Kauan sitten julkaisi Mr. Stead erinomaisen jännittävän kirjan henkimaailmasta, nimeltä „Julian kirjeitä“. Nyt kertoo hän, että tämä kirja sisälsi tietoja, joita hän itse omalla kädellään viidentoista vuoden ajalla sai Julialta. Tämä Mr. Stead on muuten paljon tehnyt järkevämmän maailmankatsomuksen luomiseksi. Ainoastaan Suomen kiihkoisat politikoitsijat ovat häntä joskus epäluulolla katselleet ja pitäneet häntä miltei Suomi-vihollisena. Kuitenkin hän suurlakon aikana Helsingissä ollessaan osaltaan oli myötävaikuttavana asioiden onnelliseen ratkaisuun, koska hänen sanoillaan oli paljon vaikutusta Pietarin johtavissa piireissä. Omassa maassaan hän uskalsi nostaa äänensä buurien puolesta sodan aikana, jolloin muut olivat kiihkoisassa vimmassa.

V. H. V.

Kysymyksiä ja vastauksia.

Toimitus vastaa kirjallisesti tehtyihin kysymyksiin.

153 Kysymus. H. L. Kuinka olisi sovitettava mammonan ja korkeimman ihanteen kaksi äärimmäistä vastakohtaa? Pitäisihän ihmisen teosofisen maailmankatsomuksen mukaan tulla epäitsekkääksi ja uhrautua kaikkinensa ihanteelle. Mutta olisiko silloin elettävä kuten kyyhkyset, surematta huomista päivää, koska ilman mammonan välitystä emme voi saada itsellemme selvitystä elämästä, tiedosta ja ihanteista?

Vastaus. Ihanteellisuus ei ole epäkäytännöllisyyttä. Ei se ole ihanteellinen ihminen, joka ei osaa pitää huolta esim. omasta toimeentulostaan. Mitä ihanteenvastaista on siinä, että ihminen tekee työtä elääkseen? Senhän on luonnon välttämättömyys määrännyt. Mutta ihanteellinen on se ihminen, joka ei ole mammonan orja, joka koettaa elää yksinkertaisesti aineellisessa suhteessa voidakseen muita auttaa, ja joka sittenkin löytää hetken päivässä, jolloin hän hengessään palvelee totuuden jumalaa. Ainoastaan muutamille ihmisille on luonto antanut luvan olla epäkäytännöllisiä aineellisen toimeentulon suhteen: neroille, profetoille, taiteilijoille, opettajille, joille on annettu erityinen tehtävä elämässä, jotka ovat syntyneet muita henkisesti auttamaan ja jotka sentähden eivät kykene ajattelemaan itseään ja omaa toimeentuloaan. Mutta heidänkin on ahdas ja vaikea olla ainoastaan niin kauan kuin ei heitä ymmärretä. Tavallisesti tulee aika jokaisen neron elämässä, jolloin ihmisten huomio häneen kääntyy ja jolloin hänen ulkonainen elämänsä kirkastuu. Kuta kehittyneempi se ympäristö on, johon hän on syntynyt, sitä pikemmin se huomaa, onko hänessä jumalallisen inspiratsionin kipinää.

154 Kysymys. J. H. Olen huomannut, että monet ihmiset väistyvät pois semmoisesta tilaisuudesta, jossa teurastetaan kotieläimiä. He ikäänkuin kammoksuvat sitä paikkaa, jossa eläinparkoja mestataan. Minkälaisilla sielun ominaisuuksilla on tällaiset henkilöt, joita säälin tunne eläimiä kohtaan on vallannut, syntyneet tähän materialistiseen maailmaan?

Vastaus. Semmoiset ihmiset ovat syntyneet tänne „teosofisilla“ ominaisuuksilla. Ainakin pitäisi jokaisen teosofin kauhistua ja karttaa kaikenlaista, pienintäkin, eläinten rääkkäämistä ja tappamista, välttää lihan syömistä, jos suinkin mahdollista, j. n. e. Semmoinen ihminen, joka kammoo teurastuspaikkoja, ou eetterisastralisesti herkkätuntoinen. Jos hän olisi selvänäköinen, näkisi hän sangen ilettäviä olentoja paikoissa, missä verta vuodatetaan.

TIEN VARRELTA.

T. S. Suomalaisen Osaston vuosikokous. Vuosikokous pidetään vielä tänä vuonna maaliskuussa. Päivä määrätään myöhemmin kiertokirjeessä jäsenille. Koska ja missä vuosikokous pidetään ensi vuonna, päätetään tämänvuotisessa kokouksesss.

Osastojen nimet. Presidentti ja päähallinto on päättänyt, että T. S. osastojen kansallinen itsenäisyys tulee selvemmin näkyviin, jos nimi hieman muutetaan. Sen sijaan että sanotaan esim. Teosofisen Seuran Venäläinen Osasto on sanottava Teosofinen Seura Venäjällä tai Venäjän Teosofinen Seura, samaten Suomen Teosofinen Seura tai Teosofinen Seura Suomessa j. n. e. Yhteys päämajan kanssa ei mitenkään tule rikotuksi, sillä vuotuinen vero maksetaan kuten tähänkin saakka ja osastojen ylisihteerit kuuluvat virkansa puolesta Seuran päähallintoon.

Tietäjä. Eräs lukijamme ehdottaa, että „vielä vain koetettaisiin saada enemmän tulkituksi muiden suurien uskontojen pyhiä kirjoja ja siveysoppeja, ehkä myös antaa vertailevia tietoja ja selityksiä kreikkalaisten ajattelijoiden, erittäin Plaatonin, Plotinoksen ja stoalaisten elämänkatsannoista ja siveysopeista . . . Omatunto ja Tietäjä ovat juuri suomennoksillaan muiden uskontojen pyhistä kirjoista kiinnittäneet minut ja useat toverini tarkemmin tutkimaan teosofiaa ja sen yleviä opetuksia“. Toimitus on tästä lausunnosta sangen iloinen, sillä senkin mielestä suomennokset semmoiset kuin Taoteking ja Dhammapada ovat parhainta lukemista mitä koskaan aikakauskirjamme voi lukijoilleen tarjota. Eräs toinen lukija taas kirjottaa meille, että hän on kaikista enimmin pitänyt artikkelisarjasta „Uusi Testamentti ja teosofia“ (Omatunto 1906). Tästäkin kiitoksesta olemme iloiset ja pidämme lukijaimme toivomukset hyvässä muistissa. Kyllä aikanaan jokainen toive toteutuu.

Tietäjä ja lapset. Kauan on toimitus ajatellut, mitä Tietäjä voisi tehdä lasten hyväksi. Nyt olemme päättäneet joka numerossa omistaa sivun tai pari lapsille. „Tietäjä-setä“ tulee kirjeissä Eerolle puhumaan teosofisista asioista ja vastaamaan lasten kysymyksiin. Kehotamme nyt tässä kaikkia lapsia, jotka niin haluavat, kirjottamaan kirjeitä ja tekemään

kysymyksiä „Tietäjä-sedälle“. Maaliskuun numerossa alkaa lasten osasto ja lasten omista kirjeistä julkaistaan otteita mikäli tila myöntää. Tähän osastoon ottavat osaa korkeintaan kuusitoistavuotiaat. „Tietäjä-sedän“ osote on: *„Tietäjä-setä“, Tietäjän toimitus, Helsinki.*

„Spiritisti“. Spiritistin tammikuun numero oli, painovirheistä huolimatta, hyvin toimitettu, ja mielellään sen luki. Eräs seikka meitä hämmästytti: „Spiritisti“ oli ulkonäöltään aivan vanhan „Omantunnon“ näköinen.

Paikallisyhdistysten toiminta. Tämä on jatkunut tavalliseen tapaansa, kuten meille saapuneet kirjeet kertovat. Useimmilla loosheilla on ollut vuosikokouksensa näihin aikoihin, ja puheenjohtajat ovat lähettäneet vuosikertomuksensa ylisihteerille T. S:n vuosikertomusta varten.

Tähti Vaasassa. Looshi, josta Tietäjässä ei ole ollut paljoakaan tietoa, on Vaasan „Tähti!“ Vuosikertomuksesta näkyy, että looshi on meidän uutterimpia ja hartaimpia: jäsenluku, joka yhdistystä perustettaessa maaliskuussa viime vuonna, oli 7, oli vuoden lopussa kasvanut 29 henkeen. Mutta looshikokouksia onkin pidetty joka sunnuntai ja tavallisesti kerran kuukaudessa isompi esitelmä-ilta yleisölle.

Valoa kohti Iisalmessa. Senjälkeen kuin viimeksi kerroimme yhdistyksemme toiminnasta on se kaikessa hiljaisuudessa jatkunut samaan suuntaan. Jäsenten puolesta harvalukuisia kokouksia on pidetty säännöllisesti kerran viikossa ja on niissä luettu Teosofian avainta sekä muuta teos. kirjallisuutta. Sanomalehtemme, Merkurius, on ilmestynyt kolme kertaa ja kirjotuksia on siinä ollut runsaasti. Ulospäin emme ole toimineet mitään, lukuunottamatta pienen kiertävän kirjaston alullepanoa. 15 suomenkielistä teosofista kirjasta on näet lähetetty osa Kiuruvedelle osa Lapinlahdelle siementä kantamaan.

Kalevala Helsingissä. Vuosikokouksessa 8 p. t. k. toimitettiin säännönmukaiset virkailijoitten vaalit, luettiin vuosikertomus, tarkastettiin tilit j. n. e. Puheenjohtajaksi valittiin hra A. Aaltonen, varapuheenjohtajaksi rva V. Böök, sihteeriksi hra V. Palomaa, rahastonhoitajaksi hra Fr. Korpi ja johtokuntaan rva Lisi Nohrström ja hra V. Palomaa, varalle rva V. Böök, kaikki uudelleen paitsi varapuheenjohtaja. Tavallisissa viikkokokouksissa on ohjelma tämän kuun kuluessa ollut sama kuin ennenkin. Mainita kuitenkin sopii, että tri E. Selander eräässä kokouksessa piti pienen esitelmän ihmisen prinsipeistä. — Rahastonhoitaja on aina tavattavissa virallisissa kokouksissa joka kuukauden ensimäisenä maanantaina.

Teosofia Kuopiossa. Kuopiossa on jo toista vuotta toiminut teosofinen lukuseura. Kesän aikana se hajosi, kun useita jäseniä muutti toisille paikkakunnille. Mutta myöhemmin syksyllä eräs jäsenistä kokosi jäännökset, ja sitten liittyi joukkoon muutamia lisää, joten osanottajia on nyt kaikkiaan kahdeksan. Kokouksissa luettiin viime vuonna Buddhalainen katkismus y. m. Tänä vuonna on luettu Annie Besantin „Kristinopin salaista puolta“. Näistä pienistä kokouksista on kaikessa vaatimattomuudessaan ollut paljon iloa ja hyötyä osanottajilleen, vaikkei joukossa ole ollutkaan ketään enemmän kehittynyttä johtajaa.

Esitelmiä maaseudulle. Herra V. Palomaa tarjoutuu matkustamaan maaseudulle esitelmiä pitämään. Ehdoista y. m. sopii kirjottaa hänelle osotteella Fredriksberg 49.

Maaliskuun ilmat. „Modern Astrology" ennustaa: Lämpö nousee 5 ja 8 p:n välillä ja aikaansaa kauniit säät yleensä 5 p:stä 14 p:ään; tuuli on kova noin 11 p:nä. Keskikuu (15, 16, 17) on kostea ja epävakaa, ja loppukuu on myrskyisä, välillä kaunis.

Lahjotuksia kustannusliikkeelle. T. K. ja K. on muistettu seuraavilla lahjoilla:

Kirjojen tiliin: E. V. 2: 50. V. P. 25: —. M. I. —: 80. A. L. 25: —.

Osuusmaksut: A. L. 10: 75. F. O. 5: 75. E. T. 5: 75.

Uusi kirjanen. Teosofisen Kirjakaupan ja Kustannusliikkeen kustannuksella on ilmestynyt: *Mitä on teosofia?* Kirj. Pekka Ervast. Ylipainos Väinämöisen joululehdestä 1908. Hinta 15 p. Väinämöisen Kirjakauppa Tampereella on lahjottanut kustannusliikkeellemme koko painoksen, tekijä taas käsikirjotuksensa. Kirjanen tilataan T. K. ja K:stä, Bulevardink. 17, H:ki. Tilatkaa useampia kappaleita, mutta kiirehtikää, ennenkuin painos loppuu.

Rauhankirjallisuutta. Väinämöisen kirjakaupan kustannuksella on valmistunut pieni kirjanen: *Sota ja rauhanaate Kristinopin valossa,* kirj. Kyösti Huhtala.

Tämä pieni vihkonen on aiottu työaseeksi rauhanaatteen ystäville ja siihen se onkin varsin sopiva, sillä se on asiallisesti kirjotettu. Hinta on 20 penniä, mutta enemmän yhtaikaa ostettaessa on hinta ainoastaan 7 p. kappaleelta. Suotavaa olisi että tämä vihkonen saisi paljon levittäjiä ja lukijoita. Näitä kirjoja on saatavana *Väinämöisen kirjakaupasta, Tampereelta.*

Levittäkää Tietäjää!

Hankkikaa sille tilauksia.

Palvelette sillä teosofian asiaa.

Arvoisat tilaajat!

Ilmottakaa heti toimitukselle, jos osotteenne on väärä tai jos muutatte. Ilmottaessa mainitkaa myös vanha osote.

Teosofinen Seura.

Teosofinen Seura perustettiin New Yorkissa 17 p:nä marraskuuta 1875. Se on ehdottomasti puolueeton yhdistys totuudenetsijöistä, jotka pyrkivät ihmiskuntaa palvelemaan henkisin keinoin ja sentähden tahtovat panna materialismille salvan ja herättää uskonnon uuteen eloon.

Teosofisen Seuran jäsenet voivat kuulua mihin maailman uskontoon tahansa tai ei mihinkään. Seuran tarkotus on koota yhteen vakaita totuudenetsijöitä, olkoot heidän mielipiteensä millaiset tahansa; heitä yhdistää Seuran kolmen tehtävän hyväksyminen ja halu poistaa uskonnollista taistelua, tutkia uskontojen totuuksia ja jakaa toisilleen tutkimustensa tuloksia. Heidän yhdyssiteensä ei siis ole yhteisen uskon tunnustaminen vaan yhteinen pyrkimys totuuteen. He arvelevat, että totuutta on etsittävä tutkimuksella, mietiskelyllä, elämän puhtaudella, korkeitten ihanteitten palvelemisella, ja he pitävät totuutta tavoteltavana päämääränä eikä auktoritetin määräämänä uskonkaavana. Heidän mielestään uskon pitää olla kunkin yksilön omien tutkimusten ja intuitsionin tulosta eikä sen edellytyksenä, ja että sen tulee perustua tietoon eikä vakuutuksiin. He ulottavat suvaitsevaisuuden kaikkialle, myöskin suvaitsemattomiin, se on heille ehdoton velvollisuus ja he pyrkivät tietämättömyyttä valaisemaan eikä rankaisemaan. He näkevät joka uskonnossa ilmauksen Jumalallista Viisautta, he tutkivat mieluummin kuin tuomitsevat, he noudattavat itse ennemmin uskontoa kuin muita käännyttävät. Rauha on heidän tunnussanansa, totuus heidän päämääränsä.

Teosofia on se totuus, mikä on kaikkien uskontojen perustuksena olematta minkään erityistä omaisuutta. Se tarjoo ihmisille viisaustiedon, joka selvittää elämän ja todistaa oikeuden ja rakkauden johtavan maailmankehitystä. Se antaa kuolemalle oikean arvonsa, niin että se on yhä uudistuva tapaus loppumattomassa elämässä ja ovi täydellisempään ja loistavampaan olemassaoloon. Teosofia antaa maailmalle takaisin hengen tieteen ja opettaa ihmistä tuntemaan hengen oikeaksi itsekseen ja sielun ja ruumiin sen palvelijoiksi. Se valaisee pyhiä kirjoja ja uskontojen oppeja paljastamalla niiden salatun merkityksen ja siten turvaten niitä järjen tuomioistuimen edessä, niinkuin ne aina ovat intuitsionin silmissä olleet oikeutettuja.

Teosofisen Seuran jäsenet tutkivat näitä totuuksia ja teosofit koetjavat elää niiden mukaan. Jokainen, ken haluaa tutkia, olla suvaitsevainen, tähdätä korkealle ja työskennellä väsymättömästi, on tervetullut jäseneksi ja jäsenen tehtävä on sitten tulla todelliseksi teosofiksi.

Suomen teosofisella seuralla on osastoja Helsingissä, Viipurissa, Turussa, Vaasassa, Joensuussa, Iisalmessa, Kotkassa, Kurikassa, Nokialla ja Oulunkylässä. Lähempiä tietoja antaa Suomalaisen Teosofisen Seuran ylisihteeri, herra Pekka Ervast, osote Oulunkylä. Seuran pääpaikka on Helsingissä, Bulevardinkatu 17, missä myöskin löytyy teosofinen lainakirjasto, auki k:lo 6,30—8 illalla tiistaina ja lauantaina.

Helsinki 1909, Kirjapaino-osakeyhtiö SANA.